

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 16 listopada 2012 r.

w sprawie pomocy państwa nr SA.33305 (2012/C) i SA.29832 (2012/C) wdrożonej przez Niderlandy na rzecz ING

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 8238)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2013/719/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich oraz innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami (1),

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Dnia 22 października 2008 r. Niderlandy zgłosiły Komisji podwyższenie kapitału w wysokości 10 mld EUR („środek dokapitalizowania”) w ING Groep N.V. („ING”) w formie papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I („papiery wartościowe CT1”).
- (2) Decyzją z dnia 12 listopada 2008 r. („decyzja o pomocy na ratowanie”) (2) Komisja tymczasowo zatwierdziła środek dokapitalizowania jako pomoc na ratowanie w świetle szeregu zobowiązań podjętych przez Niderlandy i ING. Obejmowały one zobowiązanie do ponownego zgłoszenia środka dokapitalizowania, gdyby doszło do którejkolwiek z poniższych sytuacji, prowadzących do znacznie mniejszego prawdopodobieństwa osiągnięcia ogólnego zwrotu na poziomie 10 % rocznie (3):

— brak wypłaty jakiegokolwiek dywidendy za okres dwóch kolejnych lat lub za okres trzech lat w ciągu kolejnych pięciu lat; lub

— pozostawanie ceny udziałów w ciągu dwóch kolejnych lat średnio na poziomie poniżej 13 EUR po upływie okresu przejściowego w wymiarze jednego roku od daty wydania niniejszej decyzji.

(3) W decyzji o pomocy na ratowanie Komisja uznała, że mimo iż sam środek dokapitalizowania nie zostałyby zakwestionowane, gdyby doszło do któregoś z scenariuszy zobowiązujących do ponownego zgłoszenia, taka sytuacja mogłaby doprowadzić do zakwestionowania warunków zgodności środka oraz mogłaby ona wymagać w szczególności ograniczenia w zakresie postępowania, jeżeli środek ten miałby pozostać zgodny z rynkiem wewnętrznym.

(4) Dnia 22 października 2009 r. Niderlandy przedstawiły plan restrukturyzacji, który zawierał katalog zobowiązań. Decyzją z dnia 18 listopada 2009 r. (4) („decyzja o restrukturyzacji z 2009 r.”) Komisja zatwierdziła pomoc na restrukturyzację, która została przyznana lub ma zostać przyznana na rzecz ING, oraz plan restrukturyzacji ING. W art. 1 wspomnianej decyzji Komisja zamknęła formalne postępowanie wyjaśniające, które wszczęła w odniesieniu do instrumentu wsparcia w zakresie aktywów o obniżonej jakości, przyznanego ING przez Niderlandy, zatwierdzając wspomniany środek w świetle zobowiązań podjętych przez Niderlandy. W art. 2 wspomnianej decyzji Komisja stwierdza w akapicie pierwszym, że pomoc na restrukturyzację udzielona przez Niderlandy na rzecz ING stanowi pomoc państwa, a w akapicie drugim, że pomoc ta jest zgodna ze wspólnym rynkiem, z zastrzeżeniem zobowiązań określonych w załączniku II do tej decyzji.

(1) Dz.U. C 262 z 30.8.2012, s. 34.

(2) Decyzja Komisji w sprawie N528/2008, Dz.U. C 328 z 23.12.2008, s. 10.

(3) Zob. motyw (32) decyzji o pomocy na ratowanie.

(4) Decyzja Komisji C 10/09 (ex N 138/09), Dz.U. L 274, z 19.10.2010, s. 139.

- (5) Dnia 17 listopada 2011 r. Niderlandy zgłosiły Komisji wniosek o zmianę zobowiązań, na których opierała się decyzja o restrukturyzacji z 2009 r.; zgłoszenie zarejestrowano jako sprawę SA.29832. Zamiast zbycia przez ING Westland Utrecht Bank („WUB”) zgodnie z zobowiązaniami stanowiącymi podstawę decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. (zwanymi dalej „zobowiązaniem dotyczącym WUB”), Niderlandy zaproponowały, że ING włączy części WUB do Nationale Nederlanden Bank („NN Bank”) i dokona zbycia tego podmiotu będącego wynikiem włączenia jako części ING Insurance Europe. Niderlandy złożyły również wniosek o wydłużenie okresu zbycia WUB określonego w decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. o restrukturyzacji z 2012 r.)⁽⁵⁾, uznając, że zmiana⁽⁶⁾ warunków spłaty papierów wartościowych CT1 stanowi pomoc państwa oraz stwierdzając zgodność z rynkiem wewnętrznym tego środka i wszystkich innych środków pomocy na restrukturyzację przyznanych w kontekście planu restrukturyzacji na rzecz ING. Komisja stwierdziła istnienie zgodności na podstawie m.in. zobowiązań podjętych w kontekście planu restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r., które zostały powtórzone w załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.⁽⁷⁾.
- (6) Dnia 21 listopada 2011 r. Niderlandy ponownie zgłosiły Komisji środek dokapitalizowania w sprawie SA.33305. Powodem wspomnianego zgłoszenia było niewypłacenie Niderlandom kuponu przez ING za dwa kolejne lata (w 2010 r. za 2009 r. oraz w 2011 r. za 2010 r.).
- (7) Dnia 5 grudnia 2011 r. Komisja otrzymała informację od Mediobanca, która oskarżała ING Direct⁽¹⁾ Italia o naruszenie zakazu przywództwa cenowego, któremu podlegało ING w wyniku zobowiązań podjętych przez Niderlandy w ramach decyzji o restrukturyzacji z 2009 r.⁽²⁾.
- (8) Niderlandy i ING zabiegały o częściowe uchylenie decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. w sprawach połączonych T-29/10 i T-33/10. W swoim orzeczeniu z dnia 2 marca 2012 r.⁽³⁾ Sąd uchylił akapit pierwszy i drugi art. 2 decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. oraz załącznik II do tej decyzji⁽⁴⁾.
- (9) Ponieważ Sąd uchylił wspomniane przepisy, Komisja musiała ponownie ocenić pomoc na restrukturyzację i przeanalizować sytuację, która miała miejsce dnia 18 listopada 2009 r. W związku z tym dnia 11 maja 2012 r. Komisja przyjęła nową decyzję („decyzję o restrukturyzacji z 2012 r.”)⁽⁵⁾, uznając, że zmiana⁽⁶⁾ warunków spłaty papierów wartościowych CT1 stanowi pomoc państwa oraz stwierdzając zgodność z rynkiem wewnętrznym tego środka i wszystkich innych środków pomocy na restrukturyzację przyznanych w kontekście planu restrukturyzacji na rzecz ING. Komisja stwierdziła istnienie zgodności na podstawie m.in. zobowiązań podjętych w kontekście planu restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r., które zostały powtórzone w załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.⁽⁷⁾.
- (10) Decyzją z dnia 11 maja 2012 r. („decyzja o wszczęciu postępowania”)⁽⁸⁾ Komisja wszczęła postępowanie określone w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu zbadania następujących trzech kwestii:
- czy wynagrodzenie za pomoc w formie dokapitalizowania będzie nadal odpowiednie, biorąc pod uwagę fakt, że od 2009 r. ING nie dokonywał wypłat kuponu na rzecz państwa, co przyczyniło się do ponownego zgłoszenia z powodów przedstawionych w motywie 2;
 - czy proponowane zmiany zobowiązań, a w szczególności wariant alternatywny zaproponowany przez Niderlandy jako substytut zobowiązania dotyczącego WUB, zapewnia zgodność pomocy na restrukturyzację;
 - czy ING Direct prowadził agresywną politykę cenową, w szczególności we Włoszech.
- (11) W dniu 30 sierpnia 2012 r. decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag. Komisja otrzymała uwagi od szeregu osób trzecich.
- (12) W wiadomości e-mail z dnia 13 czerwca 2012 r. Niderlandy wysłały Komisji odpowiedź na temat treści decyzji o wszczęciu postępowania. Poza informacjami związanymi z ING Direct, a w szczególności z ING Direct Italia, wspomniana odpowiedź obejmowała dokument wyjaśniający kwestie poruszone w decyzji o wszczęciu postępowania, dotyczące wariantu alternatywnego w stosunku do zobowiązania w sprawie WUB oraz wniosek o zawieszenie terminu zbycia oraz wyznaczenie podmiotu, któremu zostanie powierzone zarządzanie operacją zbycia.
- (1) ING Direct jest biznesowym segmentem ING oferującym szereg nieskomplikowanych produktów finansowych – oszczędności, hipoteki, detaliczne produkty inwestycyjne, rachunki płatnicze oraz produkty w zakresie udzielania kredytów konsumenckich – głównie za pomocą kanałów bezpośrednich (za pośrednictwem stron internetowych ING Direct). ING Direct prowadzi działalność w następujących państwach: w Kanadzie, Hiszpanii, Australii, Francji, Włoszech, Niemczech, Austrii i Zjednoczonym Królestwie.
- (2) Zob. motywy 53, 84, 128 i 150 decyzji o restrukturyzacji z 2009 r.
- (3) Sprawy połączone T-29/10 i T-33/10 *Królestwo Niderlandów i inni przeciwko Komisji*, orzeczenie z dnia 2 marca 2012 r., jeszcze niepublikowane w Zb. Orz.
- (4) Dnia 11 maja 2012 r. Komisja wszczęła powództwo – w sprawie nr C-224/12 P przeciwko orzeczeniu wydanemu przez Sąd dnia 2 marca 2012 r. w sprawach połączonych T-29/10 i T-33/10 *Niderlandy i ING Groep przeciwko Komisji*.
- (5) Decyzja Komisji SA.28855 (ex N373/2009, ex C10/2009, ex N528/2008), Dz.U. C 260, z 29.8.2012, s. 1.
- (6) W pierwotnej umowie dotyczącej środka dokapitalizowania zgłoszonego Komisji dnia 22 października 2008 r. ING mogło wypłacić papiery wartościowe CT1 jedynie w ciągu pierwszych trzech lat od ich emisji po cenie równej 150 % ich ceny emisyjnej. Warunki te zostały zmienione w październiku 2009 r. i pozwalały ING dokonać wypłaty na bardziej korzystnych warunkach, tj. po cenie równej 100 % ceny emisyjnej + odsetki naliczone + kara za przedterminowy wykup w zależności od ceny udziałów ING, jednak po minimalnej wewnętrznej stopie zwrotu dla państwa w wysokości 15 % rocznie. Więcej szczegółów znajduje się w motywach 45–61 decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.
- (7) Załącznik do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. jest identyczny z załącznikiem II do decyzji o restrukturyzacji z 2009 r.
- (8) Dz.U. C 262 z 30.8.2012, s. 34.

- (13) Dnia 15 czerwca 2012 r. Niderlandy przedstawiły także propozycję dalszych zobowiązań, w tym zobowiązanie dotyczące stałego harmonogramu spłat pozostałej części papierów wartościowych CT1. Ponadto Niderlandy stwierdziły, że będą musiały zmienić harmonogram zbycia w odniesieniu do ING Insurance⁽¹⁾. określony w planie restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r., i złożyły w tym celu wniosek o przedłużenie środków w zakresie postępowania, którym podlegał ING. Niderlandy uznały, że wspomniane propozycje pozwoliłyby Komisji stwierdzić zgodność pomocy na restrukturyzację z rynkiem wewnętrznym.
- (14) Dnia 19 czerwca 2012 r. Komisja odbyła spotkanie z przedstawicielami ING, NN Bank i Niderlandów, w trakcie którego NN Bank przedstawił Komisji uzupełnienie do planu operacyjnego określonego w decyzji o wszczęciu postępowania⁽²⁾.
- (15) Kolejne spotkania Komisji, ING i Niderlandów odbyły się w szczególności dnia 25 lipca, 24 sierpnia, 6, 17, 18 i 26 września oraz 1 października 2012 r. Jednocześnie z prowadzeniem wspomnianych rozmów Niderlandy przedstawiły informacje na temat procesu zbycia ING Insurance, modelu biznesowego NN Bank oraz polityki cenowej ING Direct Europe, w szczególności dnia 23 sierpnia oraz dnia 14, 24 i 25 września 2012 r.
- (16) Dnia 23 sierpnia 2012 r. Niderlandy przedstawiły analizę wykonaną przez RBB Economics, w której określono możliwe sposoby uniknięcia negatywnego wpływu na konkurencję, spowodowanego zakazem przywództwa cenowego nałożonym na ING Direct Europe ze względu na podjęte przez Niderlandy zobowiązanie zapisane w załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. W wiadomości e-mail z dnia 5 września 2012 r. Komisja zadała szereg pytań w odniesieniu do wspomnianej analizy oraz zwróciła się o przedstawienie danych ilościowych, które uzasadniałyby twierdzenia RBB Economics. Dnia 13 września 2012 r. Niderlandy dostarczyły notę sporządzoną przez RBB Economics dnia 11 września 2012 r., zawierającą odpowiedzi na pytania Komisji, ale bez żadnych dalszych danych ilościowych. Dnia 14 września 2012 r. ING dostarczył niektóre dodatkowe dane, które wykorzystał RBB Economics, a także przedstawiło dodatkowe informacje w trakcie spotkania technicznego z Komisją dnia 17 września 2012 r.
- (17) W dniu 14 września 2012 r. Niderlandy przedstawiły aktualne prognozy bilansu w odniesieniu do NN Bank („plan operacyjny NN Bank”).
- (18) Dnia 31 października 2012 r. Niderlandy zgłosiły Komisji formalny wniosek o zmianę decyzji o restrukturyzacji z 2012 r., w szczególności terminów zbycia ING Insurance, oraz przedstawiły nowy katalog zobowiązań,

który obejmuje wnioskowaną zmianę dotyczącą terminów zbycia ING Insurance, zawiera modyfikacje poprzednio zgłoszonego wniosku o zmianę terminu zbycia WUB oraz modyfikacje pierwotnego wniosku o zmianę określoną w decyzji o wszczęciu postępowania. Nowy katalog zobowiązań wiązałby się ze zmianą niektórych części planu restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r. oraz zastąpieniem zobowiązań zapisanych w załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.⁽³⁾. Wspomniane zobowiązania staną się skuteczne z dniem wydania przez Komisję decyzji o zmianie decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Katalogowi zobowiązań towarzyszą dwa osobne dokumenty. W pierwszym z nich określono szczegóły zakazu przywództwa cenowego nałożonego na ING Direct Europe, który nie miał być częścią decyzji zmieniającej, lecz podstawą monitorowania przez Komisję zmienionej decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Drugi zawiera zasady, które należy stosować w odniesieniu do wewnętrznej likwidacji działalności prowadzonej przez US Variable Annuities (VA) oraz US Financial Products, należącej do ING, i stanowi osobny załącznik.

- (19) Komisja zauważa, że Niderlandy w drodze wyjątku zgadzają się na przyjęcie niniejszej decyzji w języku angielskim.

II. FAKTY

2.1 CHARAKTERYSTYKA ING

- (20) ING składa się z ING Groep N.V., dominującej spółki holdingowej kontrolującej działalność bankową ING poprzez ING Bank N.V. („ING Bank”) oraz działalność ubezpieczeniową poprzez ING Verzekeringen N.V. („ING Insurance”).
- (21) W sprawozdaniach dotyczących poszczególnych segmentów ING dzieli ING Bank według rodzaju działalności na bankowość detaliczną, bankowość komercyjną oraz ING Direct. Dla odróżnienia, ING Insurance stosuje w swoich sprawozdaniach strukturę geograficzną: Insurance Benelux (który obejmuje niderlandzką działalność biznesową „Nationale Nederlanden” (znaną również jako „NN”), Insurance Central & rest of Europe, Insurance US oraz Insurance Asia/Pacific). Bardziej szczegółową charakterystykę segmentów branżowych ING można znaleźć w motywach 20–37 decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.
- (22) W tabeli 1 podsumowano kluczowe dane finansowe ING za okres 2007–2011. Pomimo że ING miał zyski w 2010 r. i w 2011 r., nie wypłacił dywidend swoim udziałowcom. W rezultacie nie dokonał także żadnych wypłat kuponu na rzecz Niderlandów.

⁽¹⁾ ING Insurance jest działem ubezpieczeniowym ING, którego bardziej szczegółowy opis znajduje się w motywie 21.

⁽²⁾ Zob. motywy 52–78 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽³⁾ W razie konieczności w katalogu tym wprowadzono także zmianę zobowiązań określonych w załączniku II do decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. W zakresie, w jakim sądy UE uznają ważność art. 2 akapit drugi decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. oraz załącznika II do tej decyzji, przeprowadzenie oceny, a tym samym wydanie zgody na podstawie przeprowadzonej przez Komisję oceny załącznika do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. staje się zbędne.

Tabela 1

Kluczowe wskaźniki finansowe ING w latach 2007–2011

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Dochód ogółem (w mln EUR)	73 672	64 248	46 928	54 105	55 794
Wynik netto (w mln EUR)	9 238	- 868	- 1 006	2 810	5 766
Aktywa ogółem (w mld EUR)	1 313	1 332	1 164	1 247	1 279
Całkowity kapitał własny (w mld EUR)	37	17	34	41	47
Pozostająca należna wartość nominalna papierów wartościowych CT1 (w mld EUR)		10	5	5	3

2.2 PLAN RESTRUKTURYZACJI ZATWIERDZONY W DECYZJI O RESTRUKTURYZACJI Z 2012 R.

- (23) ING jest obecnie w trakcie wdrażania planu restrukturyzacji z 22 października 2009 r. opartego na zobowiązaniach wymienionych w załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Podmiot nadzorujący zajmuje się monitorowaniem wdrażania przez ING m.in. zobowiązania dotyczącego WUB oraz wywiązywaniem się przez ING oraz ING Direct Europe z zobowiązań w zakresie przestrzegania zakazu przywództwa cenowego.

2.3 TRUDNOŚCI ZWIĄZANE Z WDRAŻANIEM ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ DECYZJI O POMOCY NA RATOWANIE ORAZ DECYZJI O RESTRUKTURYZACJI Z 2012 R.

Ponowne zgłoszenie środka dokapitalizowania

- (24) ING jest zobowiązany dokonać wypłat kuponu z tytułu papierów wartościowych CT1 na rzecz Niderlandów jedynie w przypadku wypłaty dywidendy od akcji zwykłych. W czasie wydania decyzji o pomocy na ratowanie ING stwierdził, że będzie kontynuował swoją, wówczas dominującą politykę w zakresie dywidend, o ile pozwolą na to okoliczności rynkowe. Ponieważ ING nie wypłacił jednak dywidend w 2010 r. i 2011 r., dnia 21 listopada 2011 r. Niderlandy ponownie zgłosiły środek dokapitalizowania zgodny ze swoim zobowiązaniem, będącym podstawą decyzji o pomocy na ratowanie. Zobowiązanie do ponownego zgłoszenia miało na celu zapewnienie wystarczającego wynagrodzenia, mając na uwadze niepewność wypłat kuponu z tytułu papierów wartościowych CT1.

Trudności związane z wdrażaniem zobowiązania dotyczącego WUB oraz zobowiązań dotyczących zbycia ubezpieczenia⁽¹⁾ – zmiana tych zobowiązań w celu zapewnienia zgodności pomocy na restrukturyzację

- (25) Jesienią 2010 r. ING zorganizował badanie rynku w celu sprawdzenia, czy podmioty rynkowe były zainteresowane

nabyciem WUB. ING skontaktował się z wieloma stronami na rynku⁽²⁾. Nie było jednak realnego zainteresowania nabyciem WUB. Podmiot nadzorujący przedstawił informacje na temat wspomnianego badania rynku w swoim sprawozdaniu z września 2010 r., listopada 2010 r. i stycznia 2011 r.⁽³⁾ W związku z tym Niderlandy ponownie opracowały zobowiązanie dotyczące WUB i zgłosiły zmianę Komisji. Nowy plan przewidywał włączenie części WUB do NN Bank, który funkcjonuje w ramach europejskiej działalności ubezpieczeniowej ING. Przedmiotowa struktura, dzięki której część WUB zostałyby zintegrowane z NN Bank oraz w której znaczna część historycznego portfela hipotek (wartego 34 mld EUR) pozostałaby w ING, nazywana jest przez Niderlandy i ING scenariuszem Van Gogha.

- (26) Poza trudnościami związanymi z wywiązaniem się z zobowiązania dotyczącego WUB ING doświadczył trudności z wdrożeniem zobowiązania do zbycia ING Insurance. Początkowo ING zamierzał wdrożyć zobowiązanie do zbycia ING Insurance w drodze pierwszej oferty publicznej („IPO”), która obejmowałaby całą działalność ubezpieczeniową, później jednak podjęło decyzję o przedstawieniu dwóch odrębnych IPO, zamiast pojedynczego IPO - jednego w odniesieniu do działalności w Europie i Azji⁽⁴⁾, a drugiego w odniesieniu do działalności w Stanach Zjednoczonych. Z powodu pogarszającej się sytuacji gospodarki i otoczenia rynkowego w Europie ING zmienił jednak swój scenariusz bazowy IPO w odniesieniu do działalności EurAsia Insurance i zamierza zbadać możliwości zbycia niektórych części składowych wspomnianej działalności EurAsia Insurance.
- (27) Według Niderlandów zmiany makroekonomiczne i regulacyjne, niekorzystne wyceny oraz narażenie samego ING na problemy występujące w całym sektorze przyczyniły się do opóźnienia zbycia ING Insurance. Jeżeli chodzi

⁽¹⁾ W motywie 77 oraz załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. opisano zobowiązanie podjęte przez ING oraz państwo niderlandzkie do zbycia wszystkich działalności inwestycyjnych ING.

⁽²⁾ W pierwszej turze ING pracowało z 24 wybranymi stronami. W drugiej turze ING pracował z grupą 16 wybranych stron, którą powiększono o trzy kolejne na wniosek podmiotu, któremu powierzono zarządzanie operacją zbycia.

⁽³⁾ Szczegółowy opis braku wdrożenia zobowiązania dotyczącego WUB przedstawiono w motywach 39–78 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽⁴⁾ EurAsia Insurance odnosi się do działalności prowadzonej przez ING Insurance w Europie i Azji.

o otoczenie makroekonomiczne, długoterminowe stopy procentowe nadal spadały zarówno w Niderlandach, jak i w Stanach Zjednoczonych, co z kolei powodowało wzrost zobowiązań zakładów ubezpieczeń. Ponadto eskalacja europejskiego kryzysu zadłużeniowego wywarła wpływ na wartość aktywów zakładów ubezpieczeń na życie. W odniesieniu do nowych przepisów Wypłacalności II ⁽¹⁾ panuje niepewność, co utrudnia inwestorom publicznym i partnerom sektorowym dokonanie precyzyjnej wyceny zakładu ubezpieczeń. Zdaniem Niderlandów wskaźniki wyceny uległy pogorszeniu, a europejskie i amerykańskie indeksy ubezpieczeń na życie osiągnęły najniższe w historii poziomy na giełdzie, bliskie 0,4 wartości księgowej kapitału własnego (które spadły z 0,9 wartości księgowej w drugiej połowie 2009 r.).

- (28) Ponadto [...] (*) Nationale Nederlanden [...] w odniesieniu do trwającej niepewności w zakresie niewłaściwej sprzedaży w całym sektorze w Niderlandach (tzw. *Woekerpolissen*). W odniesieniu do ING Insurance US ING stwierdził, że [...] pod względem produktów VA, które stanowią istotną część bilansu ING Insurance US ⁽²⁾.
- (29) W takiej sytuacji ING nie będzie już w stanie dokonać zbycia swojej działalności ubezpieczeniowej przed końcem 2013 r., co Niderlandy potwierdziły w odpowiedzi na decyzję Komisji o wszczęciu postępowania.

Agresywna polityka cenowa prowadzona rzekomo przez ING Direct Italia

- (30) W piśmie z dnia 5 grudnia 2011 r. Mediobanca stwierdził, że ING był liderem cenowym na rynku włoskim, naruszając zakaz przywództwa cenowego, któremu ING podlegał. A ściślej mówiąc, Mediobanca stwierdził, że w czwartym tygodniu września 2011 r. (19–25 września) ING Direct Italia podniósł swoją 12-miesięczną stopę procentową brutto dla nowych klientów z 3,50 % (stopa stosowana w poprzednim tygodniu i obowiązująca co najmniej od czwartego tygodnia czerwca 2011 r.) do 4,20 %, co spowodowało osiągnięcie pozycji lidera cenowego. Zdaniem Mediobanca, w wyniku nowej oferty ING Direct Italia Banca Sistema podniósł swoją 12-miesięczną stopę procentową brutto dla wszystkich klientów do 4,25 % w ostatnim tygodniu września 2011 r. (26–30 września), co sprawiło, że – przynajmniej w teorii – produkt ten stał się bardziej konkurencyjny ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Wypłacalność II dotyczy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) – wersja przekształcona szeregu dyrektyw – która prawdopodobnie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. W dyrektywie tej zostaną zdefiniowane w szczególności nowe wymogi kapitałowych dla zakładów ubezpieczeniowych.

(*) Informacje poufne.

⁽²⁾ Od końca 2011 r. produkty VA stanowią 27 % bilansu ING Insurance US. Działalność VA została zaniechana, a obecnie jest prowadzona przez ING w ramach „istniejącej działalności”.

⁽³⁾ Szczegółowy opis skargi znajduje się w motywach 79–90 decyzji o wszczęciu postępowania.

III. UZASADNIENIE DECYZJI O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

- (31) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wskazała niżej przedstawione wątpliwości w odniesieniu do zmian proponowanych przez Niderlandy oraz ich zdolności do dalszego zapewniania zgodności środka dokapitalizowania i pomocy na restrukturyzację z rynkiem wewnętrznym.

Wątpliwości dotyczące właściwego wynagrodzenia za pomoc w formie dokapitalizowania

- (32) Wydaje się, że ING przyjął oportunistyczną strategię wynagradzania w odniesieniu do papierów wartościowych CT1, co jest sprzeczne z wcześniej deklarowanymi zamiarami w zakresie polityki wypłaty dywidend. Zdaniem Komisji wydawało się, że ING realizuje politykę wypłaty dywidend ograniczającą wypłaty kuponu dokonywane na rzecz państwa, mimo że ING był w stanie wypłacać dywidendy z osiągniętych zysków. W związku z tym bez trwałych ograniczeń w zakresie postępowania w zakresie warunków wypłaty wynagrodzenia powiązanych z papierami wartościowymi CT1 Komisja miała wątpliwości, czy może nadal uznawać środek dokapitalizowania za zgodny z rynkiem wewnętrznym bez jakiegokolwiek modyfikacji, zgodnie z zastrzeżeniami, które Komisja wyraziła w motywie 32 decyzji o pomocy na ratowanie.
- (33) Okazało się w szczególności, że ograniczenia w zakresie postępowania były wymagane w celu odniesienia się do „arbitrażu w zakresie pomocy państwa”, za pośrednictwem którego beneficjent podejmuje decyzje strategiczne mające na celu zminimalizowanie zwrotu na rzecz państwa członkowskiego, który zostałby przez nie uzyskany, gdyby beneficjenta prowadził zwykłą działalność gospodarczą. Zdaniem Komisji wspomniane ograniczenia mogłyby mieć formę wzrostu wynagrodzenia, wyjaśnienia harmonogramu spłat lub połączenia tego typu środków.

Wątpliwości dotyczące proponowanej zmiany zobowiązań mających na celu zapewnienie zgodności z pomocą na restrukturyzację

- (34) ING zaproponował włączenie podstawowej części WUB do NN Bank, co opisano w motywie 4 powyżej. Komisja otrzymała zgłoszenie proponowanego zbycia WUB po jego włączeniu do nowo powstałego NN Bank. Na podstawie wstępnej oceny informacji i prognoz finansowych opisanych w motywach 39–78 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości, czy NN Bank miał być niezależnym podmiotem oraz czy jego zbycie miałyby taką samą wartość konkurencyjną co pierwotne zobowiązanie dotyczące WUB.
- (35) Komisja wyraziła szczególne wątpliwości, czy zakres oferty NN Bank i produkty wchodzące w jej skład są porównywalne z zobowiązaniem dotyczącym WUB (ze względu na mniejsze udziały w rynku i niższe wskaźniki finansowe niż WUB) i nie była przekonana, czy NN Bank rozwinąłby się na tyle mocno, aby stać się znaczącym podmiotem w najbliższej przyszłości.

- (36) Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości, czy NN Bank będzie w stanie funkcjonować jako niezależny podmiot rynkowy. Przedstawione informacje nie pozwoliły Komisji ustalić w sposób wystarczający, czy NN Bank działa na wystarczająco dużą skalę i ma dostateczny dostęp do finansowania pozwalającego na utrzymanie i rozwijanie jego działalności. Informacje te nie pozwoliły także na ustalenie rentowności podmiotu. Ponadto Komisja zastanawiała się także, czy, biorąc pod uwagę zmiany rynkowe w oparciu o najnowsze dostępne informacje, nadal można potwierdzać obowiązywanie harmonogramu zbycia ING Insurance do 2013 r., który miał zapewnić niezależność nowego banku, i zażądała przedstawienia aktualnego harmonogramu zbycia NG Insurance Europe. Na tej podstawie Komisja wyraziła wątpliwości, czy proponowana zmiana będzie nadal gwarantować zgodność pomocy.

Wątpliwości dotyczące polityki cenowej ING Direct Italia

- (37) Komisja podjęła decyzję o wszczęciu powstępowania w sprawie polityki cenowej prowadzonej przez ING Direct we Włoszech. Polityka cenowa prowadzona przez ING Direct, o ile potwierdzą się doniesienia Mediobanca, wzbudzałyby wątpliwości co do przestrzegania przez ING zobowiązania będącego podstawą decyzji o pomocy na ratowanie i polegającego na powstrzymaniu się od ekspansji działalności gospodarczej prowadzonej przez ING, do której dążyłby on, gdyby nie przyznano mu środka dokapitalizowania. Dochodzenie Komisji dotyczy także kwestii, czy rynkiem odpowiednim do przeprowadzenia oceny polityki cenowej ING Direct jest ogólny rynek oszczędności i produktów hipotecznych, czy bardziej wyspecjalizowany, internetowy rynek oszczędności i hipotek.

IV. UWAGI OSÓB TRZECICH

- (38) Komisja otrzymała następujące uwagi osób trzecich:

Uwagi ING

- (39) Według ING zobowiązanie do ponownego zgłoszenia środka zawarte w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie pozwala Komisji tylko na ocenę prawdopodobieństwa, że ING zapłaci co najmniej 10 % rocznego wynagrodzenia.
- (40) Dnia 21 grudnia 2009 r. ING wykupił 500 mln papierów wartościowych CT1 (o wartości nominalnej 5 mld EUR) zapewniając Niderlandom stopę zwrotu w wysokości 15 %. Dodatkowo ING wykupił kolejne 200 mln papierów wartościowych CT1 (o wartości nominalnej 2 mld EUR) zapewniając Niderlandom stopę zwrotu w wysokości 19,5 % dnia 13 maja 2011 r., zapewniając Niderlandom całkowitą stopę zwrotu ze spłaconych 7 mld EUR w wysokości 17 % rocznie. W związku z tym według ING nie może być żadnych poważnych wątpliwości, że państwo będzie miało zapewnioną ogólną stopę zwrotu w wysokości co najmniej 10 % rocznie.
- (41) Według ING w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie nie wzięto (i nie można było wziąć) pod uwagę zmian

w kolejnych kilku latach (kryzysu zadłużeniowego). W decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Komisja przyjęła plan restrukturyzacji ING, w którym wskazano, że ING oczekuje przewiduje możliwość wypłaty dywidend od akcji zwykłych dopiero od 2013 r. W związku z tym nie było powodu, aby zakładać, że ING będzie wypłacał dywidendy w latach 2008–2013. W odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania ING stwierdza, że jego polityka w zakresie dywidend nie była oportunistyczna. Chociaż ING zgłosił zyski w 2010 r. i 2011 r., musiał je zatrzymać w celu podwyższenia poziomu kapitału, aby spełnić nowe wymagania pakietu Bazylea III⁽¹⁾.

- (42) ING zwraca uwagę, że scenariusz Van Gogh stanowi lepszą okazję do osiągnięcia celu Komisji, polegającego na stworzeniu rentownego i konkurencyjnego podmiotu, który będzie samodzielny i oddzielony od działalności gospodarczej zachowanej przez ING.
- (43) W ramach scenariusza Van Gogh NN Bank uzyska dostęp do większej liczby klientów i będzie działał pod znacznie silniejszą marką detaliczną niż to przewidywano na podstawie zobowiązania dotyczącego WUB. Ponadto scenariusz Van Gogh obejmuje finansowanie portfeli o bardziej wydłużonym terminie niż zapewniono w ramach zobowiązania dotyczącego WUB, co sprawia, że bank posiada przewagę konkurencyjną na obecnych rynkach z uwagi na brak kredytu hipotecznego i jego różnicowane możliwości finansowania. Dzięki połączeniu z WUB, NN Bank ma dobre warunki do rozwoju na obecnym wymagającym rynku.
- (44) Do momentu rozpoczęcia IPO dla ING Insurance Europe zarówno ING Insurance Europe, jak i WUB pozostaną oddzielone pod względem działalności od pozostałej części ING w celu zapewnienia ich niezależności, Ponadto ING zaproponował dodatkowe środki zabezpieczające, aby zagwarantować dalszą niezależność zintegrowanego podmiotu powstałego z WUB i nowo utworzonego NN Bank. Według ING scenariusz Van Gogh spełnia w związku z tym, a nawet wykracza poza cele Komisji.
- (45) ING zwraca uwagę, że nie istnieją żadne dowody naruszenia przez ING Direct Italia zakazu przywództwa cenowego. Skarga ze strony Mediobanca, dotycząca kwestii przestrzegania przez ING Direct Italia zakazu przywództwa cenowego, jest bezpodstawną. Mediobanca podał tylko jeden konkretny przypadek (wrzesień 2011 r.), który jest jednak nieprawdziwy co do faktu, ponieważ Banca Sistema oferował wyższą stopę procentową niż ING. W szczególności Banca Sistema już dnia 30 sierpnia 2011 r. oferował stopę procentową w wysokości 4,25 %, co potwierdziły informacje przedłożone Komisji dnia 13 czerwca 2012 r.
- (46) Według ING wątpliwości Komisji dotyczące kwestii, czy ING mógł zdobyć swój udział w rynku bez pomocy, są

(1) Pakiet Bazylea III stanowi zestaw środków na rzecz reform opracowany przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w celu wzmocnienia regulacji, nadzoru i zarządzania ryzykiem w sektorze bankowym.

bezpodstawne. ING wykazał, że jego udział w rynku we Włoszech nie zwiększył się od momentu otrzymania pomocy. W każdym wypadku żaden ze środków pomocy, jakie otrzymał ING, nie był związany z ING Direct Europe (w tym z ING Direct Italia).

- (47) ING twierdzi, że nie realizował strategii wysokiego ryzyka. Straty, jakie zaksięgował ING w odniesieniu do swoich inwestycji, a także poczynione rezerwy na straty z tytułu kredytów („LLP”), są wynikiem kryzysu oraz specjalnych środków zmniejszających ekspozycję na ryzyko podjętych przez ING w celu zabezpieczenia się przez wpływem przedmiotowego kryzysu.
- (48) ING twierdzi, że Komisja, podmiot nadzorujący oraz ING uzgodnili, że punktem odniesienia dla zakazu przewództwa cenowego jest cały rynek: internetowy i poza-internetowy oraz obejmujący małych i dużych konkurentów. ING jest również zdania, że nie ma powodu, aby wprowadzać rozróżnienie na rynek internetowy i poza-internetowy w odniesieniu do instrumentów finansowych, ponieważ nie istnieją już banki wyłącznie internetowe i pozainternetowe.

Uwagi De Nederlandsche Bank NV

- (49) De Nederlandsche Bank NV („DNB”) jest organem nadzoru ostrożnościowego instytucji finansowych w Niderlandach i w tym charakterze chce odnieść się do następujących kwestii:
- stosowności wynagrodzenia za środek w formie dokapitalizowania oraz decyzji ING o niewypłacie dywidend przez trzy kolejne lata;
 - zastąpienia zbycia WUB scenariuszem Van Gogh.
- (50) W odniesieniu do kwestii wynagrodzenia DNB twierdzi, że jego zdaniem ING nie mógł wypłacić dywidend swoim udziałowcom. Pod tym względem DNB wyjaśnia, że *ceteris paribus*⁽¹⁾, wypłata dywidendy zmniejsza kapitał danej instytucji i w związku z tym zawsze należy ją analizować z perspektywy ostrożnościowej. Ponadto DNB wyjaśnia, że jego oceny ostrożnościowe są prospektywne i w związku z tym uwzględnia się w nich na przykład zmieniające się wymogi ustawowe. Konkretnie DNB odnosi się do wprowadzenia pakietu Bazylea III, który znacząco zwiększył wymogi kapitałowe w odniesieniu do banków. Zdaniem DNB „najważniejszym sposobem dostosowania się do tych nowych wymagań jest zatrzymywanie zysków”. DNB opisuje, że zarówno w 2010 r., jak i w 2011 r. ING i DNB prowadziły ciągły dialog, w ramach którego ING próbował maksymalnie zwiększyć spłatę pomocy państwa z zastrzeżeniem, że pozycja kapitałowa musi pozostać możliwa do zaakceptowania pod względem ostrożnościowym. W rezultacie

w pozycji kapitałowej ING nie było miejsca na wypłatę dywidend lub angażowanie się w inne działania dalej ograniczające pozycję kapitału podstawowego ING.

- (51) DNB zwrócił również uwagę na rentowność scenariusza Van Gogh. DNB twierdzi, że patrząc na WUB w oderwaniu, ogromna część działalności WUB stanowi działalność opartą na aktywach (kredytach), a nie działalność opartą na zobowiązaniach (oszczędnościach). W związku z tym z modelem biznesowym WUB opartym na aktywach jest nierozłącznie związany z nim fakt, że zawsze będzie istniało pewne niedopasowanie poziomu płynności w działalności detalicznej. Biorąc pod uwagę trudność w uzyskaniu wystarczającego finansowania hurtowego w obecnym klimacie gospodarczym, dla WUB kluczowe znaczenie ma znalezienie silnej spółki dominującej, która może udostępnić znaczące finansowanie w celu zapewnienia rentowności WUB. Uwzględniając niedopasowanie poziomu płynności WUB, DNB uważa za zrozumiałe że ING nie był w stanie znaleźć nabywcy WUB, który byłby gotów i byłby w stanie zapewnić znaczące finansowanie, jakiego potrzebuje WUB.
- (52) Z perspektywy DNB główną zaletą scenariusza Van Gogh w stosunku do zobowiązania dotyczącego WUB jest fakt, że posiadane aktywa WUB, które zostaną przeniesione w ramach scenariusza Van Gogh, są mniejsze niż w ramach zobowiązania dotyczącego WUB. Pokrycia przedmiotowych aktywów wymaga mniejszego finansowania, dzięki czemu scenariusz Van Gogh jest bardziej rentowną propozycją. DNB stwierdza, że nie zaakceptowałby przejścia przez NN Bank działalności opartej na aktywach o większej skali, ale wielkość przedsięwzięcia wskazana w scenariuszu Van Gogh jest dopuszczalną pod względem ostrożnościowym.

Uwagi Nationale Nederlanden⁽²⁾

- (53) Nationale Nederlanden zgłasza uwagi na temat rentowności i siły konkurencyjnej NN Bank w ramach scenariusza Van Gogh. Nationale Nederlanden twierdzi, że nie ma wątpliwości co do rentowności NN Bank, i twierdzi, że połączone NN Bank i WUB uzyskają większą siłę konkurencyjną niż każde z tych przedsiębiorstw ma działając samodzielnie. W tym względzie Nationale Nederlanden zwraca uwagę na bardziej zrównoważony i zróżnicowany model biznesowy NN Bank, wielkość bilansu, który powinien zapewnić stabilny dostęp do finansowania (kluczowy czynnik decydujący o powodzeniu w zakresie konkurencyjności), dostęp do 2,5 mln klientów, bardziej rozbudowany model dystrybucji oraz większą rozpoznawalność marki.
- (54) Nationale Nederlanden uważa, że bank bez sieci fizycznych oddziałów jest bardziej atrakcyjny niż bank ponoszący koszty operacyjne z tytułu utrzymywania odziedziczonej sieci oddziałów. W odniesieniu do rachunków bieżących Nationale Nederlanden uważa, że oferta rachunków bieżących stanowi dla NN Bank raczej obciążenie strategiczne niż przewagę konkurencyjną.

⁽¹⁾ Nie uwzględniając na przykład podwyższenia kapitału ani dochodów ze zbycia.

⁽²⁾ Aby uzyskać więcej informacji na temat przedmiotowego przedsiębiorstwa, zob. motywy 21 niniejszej decyzji.

- (55) Nationale Nederlanden stwierdza, że scenariusz Van Gogh zwiększy możliwości i skalę działalności w zakresie bankowości detalicznej szybciej niż NN Bank mógłby to osiągnąć samodzielnie.

Uwagi rady pracowniczej WUB

- (56) Rada pracownicza WUB zgłasza uwagi na temat scenariusza Van Gogh i wskazuje, że rzeczywiście należy zapewnić długoterminową rentowność nowego banku. Rada pracownicza podaje kilka przykładowych obszarów, w których nowy bank będzie musiał w tym celu opracować dynamiczną politykę (innowacyjność produktów w oczekiwaniu na nową politykę rządu w zakresie kredytów hipotecznych, nowe zmiany w odniesieniu do pośredników, nowe kanały dystrybucji oraz technologia informacyjna).
- (57) Rada pracownicza podkreśla, że podjęcie przez Komisję szybkiej decyzji byłoby również w interesie pracowników WUB.

Uwagi WUB

- (58) Zarząd WUB zgłasza uwagi na temat rentowności i siły konkurencyjnej nowego NN Bank po integracji z WUB. Zarząd uważa, że przedsiębiorstwo jest rentowne i konkurencyjne z szeregu powodów.
- (59) Po pierwsze, zdaniem Zarządu niewielki bank, taki jak NN Bank, potrzebuje silnej spółki dominującej, takiej jak Nationale Nederlanden, która poprawi na przykład dostęp do rynku hurtowego.
- (60) Po drugie, Zarząd zauważa, że niderlandzki rynek kredytów hipotecznych jest wymagający i że główny kanał dystrybucji (niezależni pośrednicy) przechodzi znaczące zmiany. Nowy NN Bank będzie w stanie wdrożyć strategię wielokierunkowej dystrybucji (na przykład z zależnymi agentami i dystrybucją bezpośrednią).
- (61) Po trzecie, Zarząd dostrzega również wartość dodaną w fakcie, że Nationale Nederlanden posiada utrwaloną nazwę i reputację na rynku.
- (62) Ponadto Zarząd zauważa również, że scenariusz Van Gogh pozwoli NN Bank na koncentrację zasobów w jednej organizacji i pod jedną marką. W związku z tym poprawi on wydajność w organizacji oraz zwiększy presję konkurencyjną.
- (63) Reasumując, Zarząd zwraca również uwagę, że scenariusz Van Gogh stanowi obecnie jedyną dostępną wykonalną możliwość zbycia.
- (64) W odrębnym piśmie niezależni dyrektorzy będący członkami rady nadzorczej WUB wyrażają swoje poparcie dla stanowiska Zarządu, stwierdzając wyraźnie, że popierają jego pismo.

Uwagi Vereniging Eigen Huis

- (65) Vereniging Eigen Huis, niderlandzkie stowarzyszenie właścicieli domów reprezentujące 700 000 niderlandz-

kich posiadaczy kredytów hipotecznych, przedstawiło film dokumentalny zatytułowany „Uw hypotheek als melkkoek” [„Twój kredyt hipoteczny jako dojna krowa”], w którym omawia się niderlandzki rynek kredytów hipotecznych (kwestie takie, jak rosnące ceny kredytów hipotecznych w Niderlandach, zmieniające się otoczenie konkurencyjne w Niderlandach oraz zakazy przywództwa cenowego). Przedmiotowe stowarzyszenie wskazuje wspomniane informacje jako mające znaczenie w odniesieniu do trzeciej oceny (tj. polityki cenowej ING Direct Italia).

Reakcja Niderlandów na uwagi osób trzecich

- (66) Niderlandy odnotowują fakt, że osoby trzecie zgłosiły uwagi na temat kwestii rentowności dotyczące WUB i scenariusza Van Gogh. Wszystkie osoby zgłaszające uwagi popierają scenariusz Van Gogh jako możliwe do zaakceptowania rozwiązanie alternatywne w stosunku do początkowego zobowiązania dotyczącego WUB. Dodatkowo Niderlandy odnotowują uwagę DNB, że scenariusz Van Gogh stanowi rozwiązanie możliwe do zaakceptowania pod względem ostrożnościowym.
- (67) Po zapoznaniu się ze wszystkimi uwagami Niderlandy nadal są przekonane, że scenariusz Van Gogh doprowadzi do utworzenia rentownego i konkurencyjnego nowego podmiotu na niderlandzkim rynku detalicznym. Niderlandy odnotowują również uwagi na temat negatywnego wpływu okresu niepewności na przykład na pracowników i inne zainteresowane strony. Niderlandy mają nadzieję, że decyzja dotycząca poprawek planu restrukturyzacji ING będzie stanowiła niezbędną gwarancję dla WUB i jego pracowników. Ponadto w odniesieniu do uwag Vereniging Eigen Huis Niderlandy zwracają uwagę, że film dokumentalny dotyczy niderlandzkiego rynku kredytów hipotecznych, i sugerują skontaktowanie się w tej kwestii z niderlandzkim organem ds. konkurencji. Niderlandy zauważają, że trzecia kwestia, którą ma ocenić Komisja, dotyczy skarg ze strony Mediobanca w sprawie przestrzegania przez ING Direct zakazu przywództwa cenowego we Włoszech.

V. STANOWISKO NIDERLANDÓW

5.1 ZMIANY GOSPODARCZE MAJĄCE WPLYW NA ING W ZAKRESIE WDRAŻANIA PLANU RESTRUKTURYZACJI Z DNIA 22 PAŹDZIERNIKA 2009 R.

- (68) Według Niderlandów obecnego kryzysu w Europie nie przewidywano, kiedy ING przedkładał swój plan restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r., i wpływ tych zmian nie miał wyraźnie odzwierciedlenia w prognozach finansowych przedkładanych w tamtym czasie.
- (69) Mimo trudnych warunków, ING Bank nadal przynosił dobre wyniki finansowe. W 2011 r. ING Bank uczestniczył w testach warunków skrajnych przeprowadzanych w całej Unii (w lipcu i październiku) przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego („EUNB”) (1). EUNB zaproponował nowy cel w ramach kapitału podstawowego Tier

(1) We współpracy z DNB, Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), Komisją oraz Europejską Radą ds. Ryzyka Systemowego.

I w wysokości 9,0 % według stanu na czerwiec 2012 r. i ING był w stanie osiągnąć te nowe cele. Jeżeli chodzi o ubezpieczenia, ING podjął również istotne środki w celu poprawy wyników działalności, zwiększenia zabezpieczenia i przygotowania swoich zakładów ubezpieczeń do samodzielności w przyszłości.

- (70) Dodatkowo pozycja płynności i stan środków finansowych pozostały zdrowe. Przykładowo ING nie skorzystał z długich operacji refinansujących udostępnionych przez EBC w grudniu 2011 r. lub w marcu 2012 r.
- (71) Na skutek kryzysu zadłużeniowego ING poniósł na przykład znaczące straty w swoim portfelu greckich obligacji skarbowych, których wartość musiała zostać obniżona o prawie 80 % z powodu udziału greckiego sektora prywatnego. Odpis obniżający wartość spowodował łączne straty ING w wysokości około 1 mld EUR..

5.2 NOWY WNIOSEK NIDERLANDÓW

- (72) Dnia 31 października 2012 r. Niderlandy złożyły Komisji nowy wniosek składający się z szeregu poprawek do planu restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r., mający na celu odniesienie się do obaw poruszonych w decyzji o wszczęciu postępowania oraz wyznaczający nowe terminy zbycia ING Insurance wraz z wydłużeniem okresu restrukturyzacji.

Zobowiązanie dotyczące NN Bank zamiast zobowiązania dotyczącego WUB

- (73) Nowy wniosek Niderlandów dotyczący zbycia NN Bank opiera się na wniosku opisanym w motywach 39–78 decyzji o wszczęciu postępowania. Na podstawie nowego wniosku zintegrowany NN Bank powinien zachować około 3 mld EUR kredytów hipotecznych⁽¹⁾ oraz powiązane finansowanie w swoich księgach, natomiast ING zachowałby 34 mld EUR portfela kredytów hipotecznych, który częściowo obsługiwałby NN Bank.

Struktura i koszyk produktów

- (74) Niderlandy ponowiły swoje zobowiązanie dotyczące utworzenia przez ING nowej spółki do zbycia w przed-

miotowym państwie członkowskim (zwanej dalej „zbywaną działalnością”), która zostanie wydzielona z obecnej niderlandzkiej detalicznej działalności bankowej ING. W rezultacie to nowe przedsiębiorstwo musi stać się rentownym i konkurencyjnym podmiotem, który będzie samodzielny i oddzielony od segmentów działalności zachowanych przez ING. Ta nowa spółka będzie obejmować części już wydzielonej działalności WUH oraz obecną (ograniczoną) działalność niedawno utworzonego działu bankowości Nationale Nederlanden (NN Bank).

- (75) Zbywalna działalność zostanie podporządkowana ING Insurance/Investment Management (IM) Europe, który posiada długoterminowe zaangażowanie strategiczne na niderlandzkim rynku detalicznym, i będzie funkcjonować pod marką „Nationale Nederlanden” (jako „NN Bank”) z własnymi zdolnościami finansowania oraz rozbudowaną siecią dystrybucji. W rezultacie NN Bank zostanie zbyty jako część ING Insurance Europe najpóźniej dnia 31 grudnia 2015 r. Przedmiotowe zbycie prawdopodobnie odbędzie się w drodze IPO.

- (76) NN Bank będzie oferował szeroką i spójną linię produktów, obejmującą kredyty hipoteczne, oszczędności, dożywotnie emerytury kapitałowe oferowane przez bank, inwestycje i kredyty konsumenckie, w połączeniu z podstawowymi detalicznymi produktami ubezpieczeniowymi Nationale Nederlanden (obejmującymi tylko ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia majątkowe i wypadkowe). NN Bank będzie docierał do klientów dzięki zintegrowanemu modelowi dystrybucji za pośrednictwem wielu kanałów, wykorzystując niezależnych doradców finansowych oraz zależnych agentów o ogólnokrajowym zasięgu doradztwa w zakresie złożonych sytuacji i instrumentów finansowych, oraz w coraz większym stopniu dzięki internetowym i telefonicznym centróm obsługi i sprzedaży. Przedmiotowe kanały dystrybucji zapewnią łącznie dostęp do ponad 2,5 mln klientów Nationale Nederlanden.

- (77) Zgodnie z planem operacyjnym NN Bank przedłożonym dnia 11 lipca 2012 r. prognozowany bilans NN Bank jest następujący:

Dane liczbowe 1

Plan operacyjny NN Bank (w mln EUR)

Aktywa	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kredyty hipoteczne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Usługi finansowe dla klientów indywidualnych	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapitał własny	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁾ W piśmie z dnia 11 lipca 2012 r. wskazano, że przeniesiony portfel wynosiłby początkowo 2,6 mld EUR.

Zobowiązania	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Depozyty klientów	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Lokaty oszczędnościowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Oszczędności przedsiębiorstw/levensloop	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dożywotnie emerytury kapitałowe oferowane przez bank – kredyty hipoteczne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dożywotnie emerytury kapitałowe oferowane przez bank – Lijfrente	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finansowanie hurtowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finansowanie ING Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rynki kapitałowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Aktywa ważone ryzykiem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Współczynnik kapitału Tier I	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Dochody kapitałowe

- (78) W przypadku nowej działalności w ramach scenariusza Van Gogh, obejmującej dodatkowe zobowiązania, przewiduje się uzyskanie dochodów kapitałowych („RoE”) w wysokości około [7–12] % po pięciu latach, natomiast w perspektywie długoterminowej dochody kapitałowe kształtują się w przedziale [9–15] %.

Cele w zakresie produkcji dotyczące kluczowych instrumentów

— Kredyty hipoteczne

- (79) W zakresie kredytów hipotecznych średnia roczna nowa produkcja NN Bank (obejmująca prolongaty w ramach portfela (pod marką NN) będącego w posiadaniu ING Bank) wyniesie co najmniej [1,5–6] mld EUR rocznie, osiągając poziom [2–9] % całkowitej produkcji kredytów hipotecznych na rynku niderlandzkim, przy czym maksymalnie wyniesie [2–8] mld EUR rocznie w latach 2013⁽¹⁾–2015. Jeżeli przedmiotowe kryteria nie zostaną spełnione, ING zobowiązuje się do następujących działań:
- przeniesienia relacji z klientami indywidualnymi poprzez przeniesienie kredytów hipotecznych do NN Bank (w oparciu o indywidualne oferty skierowane do klientów posiadających kredyty hipoteczne w ING Bank⁽²⁾,⁽³⁾); oraz
 - przeniesienia własności przedmiotowych kredytów hipotecznych bez żadnej dodatkowej opłaty ze strony klientów lub ze strony NN Bank; oraz
 - zezwolenia NN Bank na korzystanie z kanałów dystrybucji ING Bank w celu oferowania kredytów hipotecznych NN Bank klientom ING Bank, aby osiągnąć wspomniane cele.

⁽¹⁾ Mierzone od daty uruchomienia NN Bank, to znaczy od momentu, kiedy opisana struktura NN Bank zacznie funkcjonować.

⁽²⁾ W tym w spółkach zależnych ING Bank.

⁽³⁾ Wielkość będzie zależała od potrzeby osiągnięcia udziału w rynku określonego w motywie 79; wybrane portfele ING z prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania (PD) oraz ze stratami z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) będą zgodne z planem operacyjnym NN Bank.

— Kredyty konsumenckie

- (80) W zakresie kredytów konsumenckich nowa produkcja NN Bank wyniesie co najmniej [10–100] mln EUR w skali roku, osiągając poziom równy co najmniej [0,5–4] % całkowitej produkcji kredytów konsumenckich na rynku niderlandzkim do dnia 31 grudnia 2013 r.⁽⁴⁾ Nowa produkcja NN Bank osiągnie wartość co najmniej [40–140] mln EUR w skali roku oraz poziom równy co najmniej [0,5–6] % całkowitej produkcji kredytów konsumenckich na rynku niderlandzkim, przy czym szacuje się, że od dnia 31 grudnia 2015 r. jej maksymalna wartość będzie wynosić [100–200] mln EUR. Jeżeli wspomniane kryteria nie zostaną spełnione, ING zobowiązuje się do podjęcia następujących działań:
- przeniesienia relacji z klientami indywidualnymi poprzez przeniesienie portfela klientów kredytów konsumenckich z ING Bank Netherlands⁽⁵⁾ do NN Bank⁽⁶⁾; oraz
 - przeniesienia własności przedmiotowych kredytów konsumenckich bez żadnej dodatkowej opłaty ze strony klientów lub ze strony NN Bank.
- Instrument płatniczy
- (81) ING zobowiązuje się do włączenia do oferty NN Bank instrumentu płatności w formie karty kredytowej pod

⁽⁴⁾ W okresie przejściowym, do momentu wprowadzenia w życie scenariusza Van Gogh (tj. dopóki nie zacznie funkcjonować opisana struktura NN Bank) WUB i NN Bank bezzwłocznie przystąpią do zwiększania zdolności w zakresie usług finansowych dla klientów indywidualnych. W związku ze wspomnianym okresem przejściowym ING zobowiązuje się do utrzymania proporcjonalnej produkcji rynkowej od dnia wdrożenia scenariusza Van Gogh do dnia 31 grudnia 2013 r. Jakkolwiek deficyt w produkcji w danym roku zostanie wyrównany w kolejnych latach w celu zrealizowania prognoz scenariusza działalności.

⁽⁵⁾ Wspomniany portfel klientów kredytów konsumenckich ING Bank Netherlands jest portfelem należącym do ING Bank.

⁽⁶⁾ Zakres będzie zależał od konieczności osiągnięcia udziału w rynku określonych w motywie 80; selekcja portfela ING z uwzględnieniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) oraz strat z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD), co byłoby zgodne z planem operacyjnym NN Bank.

marką NN, której koszt dla konsumenta nie będzie wyższy niż koszt karty debetowej. W odniesieniu do posiadaczy karty kredytowej oznaczonej marką NN ING zapewni bezpłatny dostęp do swoich bankomatów przez okres trzech lat od wprowadzenia wspomnianej karty kredytowej i najpóźniej do dnia 31 grudnia 2015 r.

- (82) ING wyśle reklamowe ulotki marketingowe dotyczące NN Bank do swoich 350 000 klientów zgodnie z niderlandzkim prawem o ochronie prywatności. ING będzie mogło wyjaśnić swoim klientom, że wspomniane ulotki reklamowe wysyłane są w celu zapewnienia przez ING zgodności z zasadami pomocy państwa w UE.

Zakaz powiązany

- (83) ING zobowiązuje się dopilnować, aby roczna produkcja kredytów hipotecznych ING Bank (z wyłączeniem prolongat) nie przekroczyła poziomu [2–4]-krotności nowej produkcji NN Bank. Kwartalnie nowa produkcja ING nie może przekroczyć poziomu [2,5–5]-krotności nowej produkcji NN Bank w tym samym kwartale ani

poziomu [2,25–4,5]-krotności nowej produkcji NN Bank w skali półrocza. Jeżeli poziom nowej produkcji NN Bank przekroczy poziom [2–8] mld EUR w skali roku, ING Bank nie obowiązują żadne ograniczenia w zakresie nowej produkcji (tj. jeżeli w ciągu jednego semestru (pół roku) nowa produkcja NN Bank przekroczy poziom [1–4] mld EUR, ING nie będzie ograniczone pod względem wielkości nowej produkcji w kolejnym semestrze).

- (84) Współczynnik zależności na poziomie [2–4]-krotnym między nową produkcją ING, z wyłączeniem prolongat, oparto na danych liczbowych przedstawionych na wykresie 2 i dostarczonych przez Niderlandy. Od stycznia 2011 r. do czerwca 2012 r., tj. w okresie, do którego odnoszą się dane dostarczone przez Niderlandy, średnia produkcja w skali roku była równa kwocie [5–15] mld EUR, która po podzieleniu przez kwotę [1,5–6] mld EUR na rok (tj. kwotę minimalnej produkcji NN Bank, do której osiągnięcia zobowiązało się ING) odpowiada określonego współczynnikowi.

Wykres 2

Nowa produkcja kredytów hipotecznych ING w 2011 r. oraz w pierwszej połowie 2012 r.

Kredyty hipoteczne w Niderlandach: nowa produkcja i prolongaty (z wyłączeniem kredytów hipotecznych WUB)

KWOTY × 1 mln EUR	sty-11	lut-11	mar-11	kwi-11	maj-11	cze-11	lip-11	sie-11	wrz-11
nowa produkcja	878	835	1 020	856	921	888	762	679	549
prolongaty	[500-1 000]	[300-800]	[300-800]	[500-1 000]	[500-1 000]	[500-1 000]	[600-1 100]	[600-1 200]	[600-1 200]
	paź-11	lis-11	gru-11	sty-11	lut-12	mar-12	kwi-12	maj-12	cze-12
nowa produkcja	485	369	466	403	421	624	627	571	547
prolongaty	[600-1 200]	[500-1 000]	[600-1 200]	[600-1 200]	[500-1 000]	[400-900]	[600-1 200]	[600-1 200]	[600-1 200]

- (85) Co miesiąc NN Bank musi bez zbędnej zwłoki dostarczać ING dane i prognozy dotyczące nowej produkcji (nowe wnioski, zaakceptowane wnioski). Zgodność z wartością graniczną zostanie zmierzona na podstawie danych liczbowych dotyczących produkcji publikowanych w Katastrze⁽¹⁾.

- (86) Ograniczenie, o którym mowa w motywie 85 ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. W okresie przejściowym aż do uruchomienia NN Bank ING zobowiązuje się do zapewnienia nowej produkcji nieprzekraczającej poziomu (z wyłączeniem prolongat) [2–4]-krotności [1,5–6] mld EUR (tj. [3–24] mld EUR) w skali roku. Co kwartał ING będzie przedstawiać sprawozdania dotyczące postępów.

Zobowiązanie do samofinansowania

- (87) NN Bank będzie w przeważającym stopniu samodzielny finansowo dzięki detalicznym produktom oszczędnościowym oraz nadwyżkom finansowania pochodzącego

z działalności ubezpieczeniowej, w razie potrzeby uzupełnianym finansowaniem zewnętrznym. Nationale Nederlanden ma dostęp do finansowania i kapitału umożliwiającego wzrost i produkcję kredytów hipotecznych, co stanowi przewagę konkurencyjną w obecnych warunkach rynkowych.

- (88) Bilans NN Bank musi wskazywać na samodzielne finansowanie. Profil finansowania NN Bank będzie zgodny z prognozami bilansu proponowanymi w scenariuszu działalności. ING nie zwiększy bezwzględnych kwot finansowania NN Bank poza poziom kwot określonych w planie operacyjnym NN Bank na każdy rok, a maksymalna kwota finansowania zapewniona przez ING w 2015 r. będzie wynosić 2,7 mld EUR.

- (89) Finansowanie zapewnione przez ING na koniec 2015 r. (w maksymalnej kwocie 2,7 mld EUR) musi mieć formę notowanych papierów wartościowych, przy czym ING może nabywać po cenach rynkowych niezabezpieczone lub zabezpieczone papiery dłużne, takie jak obligacje

⁽¹⁾ Kadaster jest niderlandzkim urzędowym rejestrem nieruchomości.

zabezpieczone czy papiery wartościowe zabezpieczone splatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych. Papiery dłużne mogą również nabywać inwestorzy inni niż ING. Okres zapadalności wszystkich papierów dłużnych w momencie emisji musi wynosić co najmniej pięć lat, przy czym okres zapadalności 66 % z nich musi wynosić co najmniej siedem lat, a 33 % z nich co najmniej dziesięć lat. Ceny wolnorynkowe zostaną ustalone w drodze wyceny samego papieru wartościowego lub, jeżeli ING jest jedynym nabywcą papieru wartościowego, na podstawie cen na rynku wtórnym stosowanych przez porównywalnych partnerów zaproponowanych przez podmiot nadzorujący.

- (90) W pierwszym roku NN Bank otrzyma co najmniej 75 % przyznanej kwoty finansowania (depozyty łącznie i finansowanie hurtowe)⁽¹⁾, w drugim roku 80 %, a w trzecim roku 85 % (przy maksymalnej kwocie finansowania hurtowego równej [1–4] mld EUR) w porównaniu z prognozami scenariusza podstawowego.
- (91) Jeżeli z powodu istotnych zmian otoczenia regulacyjnego lub okoliczności rynkowych poziom faktycznego finansowania jest niższy niż podane zakresy, w wyniku czego prognozy bilansu należy uaktualnić, ING zgłosi taki fakt podmiotowi nadzorującemu i Komisji. Podmiot nadzorujący w porozumieniu z Komisją proponuje środki, jakie należy podjąć w celu zabezpieczenia rentowności NN Bank, aby została ona zatwierdzona przez Komisję.
- (92) Co roku poziom finansowania ING będzie poddawany przeglądowi, począwszy od ustanowienia NN Bank, tj. od momentu uruchomienia działalności operacyjnej struktury NN Bank, do dnia 31 grudnia 2015 r.
- (93) Jeżeli prognozy finansowania przedstawione w planie operacyjnym NN Bank nie zostaną zrealizowane do końca każdego roku, ING podejmie następujące środki naprawcze określone w motywach 94–96.
- (94) Po pierwszym roku ING wyśle ulotki marketingowe dotyczące NN Bank do dodatkowych 50 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 %, oraz do kolejnych 100 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 75 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla pierwszego roku. Po pierwszym roku ING wyśle ulotki marketingowe dotyczące NN Bank do kolejnych 100 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 85 %, oraz do kolejnych 150 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % prognozy w scenariuszu podstawowym dla drugiego roku. Wspomniane ulotki zostaną przesłane zgodnie z niderlandzkim prawem ochrony prywatności. ING będzie mogło wyjaśnić swoim klientom, że

przesłanie wspomnianych informacji jest niezbędne w celu zapewnienia przez ING zgodności z zasadami pomocy państwa w UE.

- (95) Po pierwszym roku ING zapewni NN Bank dodatkowy budżet marketingowy w kwocie 1 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 %, oraz w kwocie 2 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 75 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla pierwszego roku. Po drugim roku ING zapewni NN Bank dodatkowy budżet marketingowy w kwocie 2 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 85 %, oraz w kwocie 4 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla drugiego roku. Po trzecim roku ING zapewni NN Bank dodatkowy budżet marketingowy w kwocie 5 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 85 % oraz w kwocie 6 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla trzeciego roku. NN Bank wykorzysta wspomniane budżety marketingowe na potrzeby marketingu sprzedaży bezpośredniej⁽²⁾.
- (96) Jeżeli poziom faktycznego finansowania z 2015 r. będzie niższy niż 85 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym na rok 2015, ING zapewni, poza środkami naprawczymi opisanymi w motywach 94–95, wydłużenie o dwa lata swobodnego dostępu do bankomatów ING dla posiadaczy kart kredytowych oznakowanych marką NN (do dnia 31 grudnia 2017 r.).
- (97) Komisja oceni zobowiązania określone w motywach 73–96 po zbyciu ponad 50 % ING Insurance Europe lub, w zależności od sytuacji, NN Bank, lub do dnia 31 grudnia 2015 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Zobowiązania wygasną w dniu zbycia ponad 50 % ING Insurance Europe lub, w zależności od sytuacji, NN Bank, o ile nie zostanie ustalone inaczej.
- (98) NN Bank zostanie utworzony pod nadzorem obecnie wyznaczonego podmiotu nadzorującego. ING oddzieli NN Bank aż do zbycia ponad 50 % ING Insurance Europe, a proces ten będzie monitorował podmiot nadzorujący. Główną zasadą planu w celu oddzielenia NN Bank będzie umożliwienie NN Bank i NN Insurance odpowiedniego wdrażania zintegrowanej strategii handlowej między produktami i usługami w zakresie ubezpieczeń detalicznych i bankowości detalicznej.
- (99) Ponadto ING zaniecha na okres przejściowy w wymiarze maksymalnie 12 miesięcy po zbyciu NN Bank (zbyciu ponad 50 % ING Insurance Europe i NN Bank) działań polegających na aktywnym zdobywaniu klientów NN Bank na produkty, które NN Bank dostarcza tym klientom w dniu przyjęcia niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Z wyłączeniem finansowania przez ING (lub którąkolwiek z jego bezpośrednich lub pośrednich jednostek zależnych).

⁽²⁾ Głównie promocyjne zachęty [...] i [...] oraz w mniejszym stopniu inne metody marketingowe. Jeżeli środki nie składają się głównie z promocyjnych zachęt [...] lub [...], muszą zostać zatwierdzone przez podmiot nadzorujący i mogą zostać odrzucone przez Komisję.

Dokapitalizowanie

- (100) W wyniku realizacji planu operacyjnego NN Bank część istniejącego portfela kredytów hipotecznych WUB pozostanie w ING. Na początku bilans NN Bank będzie niewielki, aby zapewnić odpowiednie dopasowanie aktywów i zobowiązań oraz szybki wzrost w celu osiągnięcia statusu podmiotu średniej wielkości. NN Bank otrzyma wystarczające dokapitalizowanie, aby zrealizować swój długookresowy plan wzrostu: ING przeniesie korzyści gospodarcze zachowanego przez ING portfela (kwotę 350 mln EUR obliczoną na podstawie obecnej wartości netto korzyści (gospodarczych) tego portfela) w formie dokonanego z góry zastrzyku kapitałowego oraz zapewni dodatkowy kapitał (w maksymalnej kwocie 120 mln EUR), jeżeli i kiedy zajdzie taka potrzeba, jednak ostatecznie bezpośrednio przed zbyciem (jeżeli wskaźnik dźwigni określony w pakiecie Bazylea III wejdzie w życie oraz gdy NN Bank będzie potrzebował kapitału na realizację swojego planu operacyjnego). Ta planowana zmiana w zakresie dokapitalizowania NN Bank zapewni jego wzrost do około 2016 r., po którym NN Bank będzie w stanie finansować swój wzrost samodzielnie. Ogólnie rzecz biorąc, ING poniesie wszelkie koszty i ryzyko związane z zachowanym portfelem kredytów hipotecznych (aż do terminu ich zapadalności) i przeniesie zyski do NN Bank.
- (101) ING zobowiązuje się, że minimalny, docelowy poziom Tier I NN Bank wyniesie 12 % (znacznie powyżej minimalnego wymogu regulacyjnego) najwcześniej do dnia 31 grudnia 2015 r. lub po zbyciu ponad 50 % ING Insurance /IM Europe lub, w zależności od sytuacji, NN Bank.

Zobowiązanie do zbycia

- (102) ING kontynuuje obniżanie swojej sumy bilansowej o około 45 % w porównaniu z danymi liczbowymi z trzeciego kwartału 2008 r. w drodze transakcji zbycia ⁽¹⁾ lub innych środków, mających na celu zmniejszenie sumy bilansowej (takich jak redukcja portfeli) ⁽²⁾ do dnia 31 grudnia 2015 r. Zobowiązanie do zmniejszenia sumy bilansowej oparte jest na danych z trzeciego kwartału 2008 r. i nie uwzględnia ono ewentualnego wpływu naturalnego wzrostu, zmian kursów walutowych, zmian stóp procentowych lub dodatkowych wzrostów związanych z potencjalnymi, nowymi wymogami regulacyjnymi, jak na przykład w przypadku, gdy banki są zobowiązane do utrzymania znacznie większych zabezpieczeń przed utratą płynności z powodu nowych aktów wykonawczych, obowiązujących w całej UE.
- (103) ING nie wprowadzi ograniczenia w zakresie naturalnego (tj. niezwiązanego z przejęciami) wzrostu sumy

⁽¹⁾ ING zmniejszy całkowitą sumę bilansową o co najmniej [...] mld EUR (45 %) w drodze transakcji zbycia (zgodnie z planem restrukturyzacji ING z dnia 22 października 2009 r.).

⁽²⁾ Likwidację United States Variable Annuities i Financial Products można uznać za transakcję zbycia, pod warunkiem, że przeprowadzenie likwidacji jest zgodne z warunkami wymienionymi w załączniku II.

bilansowej swoich spółek. ING kontynuuje ogólną politykę wykorzystywania wzrostu środków powierzanych mu przez klientów głównie w celu zwiększenia kredytowania gospodarki realnej (przedsiębiorstw i konsumentów), a także kontynuuje zmniejszenie swojej ekspozycji na kategorie aktywów wyższego ryzyka w ramach papierów wartościowych zabezpieczonych splatami komercyjnych kredytów hipotecznych oraz papierów wartościowych zabezpieczonych splatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych. Zgodnie z realizowaną przez ING ogólną polityką ograniczania ryzyka nie podejmie on nowych inicjatyw, które zwiększają jego bezpośrednią ekspozycję w zakresie nieruchomości ⁽³⁾.

- (104) ING zobowiązuje się do zbycia ponad 50 % działalności ING Insurance Asia przed dniem 31 grudnia 2013 r., ponad 50 % działalności ING Insurance US przed dniem 31 grudnia 2014 r. oraz ponad 50 % działalności ING Insurance Europe przed dniem 31 grudnia 2015 r. ⁽⁴⁾, poza podmiotami/działalnościami gospodarczymi, które już zostały przez ING zbyte, upłynnione lub zamknięte i które wymieniono w motywie 77 decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. oraz w ostatnim dwuletnim sprawozdaniu z postępów ⁽⁵⁾. W odniesieniu do działalności US Insurance ING zobowiązuje się ponadto do zbycia co najmniej 25 % wspomnianej działalności przed dniem 31 grudnia 2013 r. ⁽⁶⁾.
- (105) Zbycie kontroli nad ponad 50 % udziału ING w przedsiębiorstwie (mierzonego w akcjach) kwalifikuje się jako spełnienie wymogu zbycia. W takim przypadku ING straci większość w zarządzie i dokona dekonsolidacji przedsiębiorstwa (zgodnie z regułami rachunkowości określonymi w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej). ING dokona zbycia swoich pozostałych udziałów w (i) ING Insurance Europe przed dniem 31 grudnia 2018 r., (ii) ING Insurance US przed dniem 31 grudnia 2016 r. oraz (iii) ING Insurance Asia przed dniem 31 grudnia 2016 r.
- (106) ING zobowiązuje się do wyeliminowania podwójnej dźwigni finansowej. W tym celu, po dokonaniu zbycia działalności ubezpieczeniowej, dochody ze zbycia zostaną przeznaczone na ograniczenie podwójnej dźwigni finansowej – w zakresie, w jakim dochody nie są konieczne do utrzymania dźwigni finansowej pozostałej działalności ubezpieczeniowej na dopuszczalnym

⁽³⁾ Co oznacza wyłączenie kredytów hipotecznych, ponieważ nie są one uznawane za bezpośrednią ekspozycję w zakresie nieruchomości.

⁽⁴⁾ Wartość 50 % mierzy się w odniesieniu do 50 % akcji plus jedna oraz utraty większości w zarządzie, a także zabiegu księgowego polegającego na dekonsolidacji podmiotu.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z postępów realizacji planu restrukturyzacji ING, wersja ostateczna z dnia 19 czerwca 2012 r.

⁽⁶⁾ Likwidacje przeprowadzone w Stanach Zjednoczonych (tj. działalności Variable Annuities i Financial Products) kwalifikuje się pro forma jako transakcje zbycia. Likwidacje te, mierzone przydzielonym udziałem kapitałowym (na podstawie danych z roku finansowego 2011), łącznie ze zbyciem co najmniej 25 % udziałów w ING Insurance US będą skutkowały zbyciem ponad 50 % (pro forma) przed dniem 31 grudnia 2014 r.

poziomie – co ostatecznie spowoduje pełną eliminację podwójnej dźwigni finansowej. Niezależnie od tego i w zakresie, w jakim uzyskiwana nadwyżka kapitału przekracza poziom konieczny do zapewnienia zgodności z Bazyleą III i Wypłacalnością II, dywidendy wypłacane Grupie ING mogą stanowić dodatkowe źródło, które może pomóc w przyspieszeniu eliminacji podwójnej dźwigni finansowej.

Zmienione zobowiązania w zakresie postępowania

Zakaz przejść

- (107) Niderlandy nadal zobowiązują się do przestrzegania przez ING Bank zakazu przejść.
- (108) ING zaniecha przejść instytucji finansowych przez dodatkowy okres, tj. do dnia 18 listopada 2015 r., lub do dnia zbycia ponad 50 % działalności ubezpieczeniowych w Azji, 50 % Insurance US oraz 50 % Insurance Europe, w zależności od tego, co nastąpi szybciej⁽¹⁾. Ponadto ING zaniecha, przez ten sam okres, jakichkolwiek (innych) przejść przedsiębiorstw, które spowodowałyby spłatę papierów wartościowych CT1 na rzecz Niderlandów.
- (109) Niezależnie od tego zakazu grupa ING może przejmować przedsiębiorstwa po uzyskaniu zgody Komisji, w szczególności jeżeli takie działanie uznaje się za niezbędne dla zabezpieczenia stabilności finansowej lub konkurencji na rynkach właściwych.

Zakaz przywództwa cenowego

- (110) Niderlandy zobowiązują się także do przestrzegania przez ING Bank zakazu przywództwa cenowego.
- (111) Niderlandy wyznaczą wybrany wcześniej i zaproponowany przez ING podmiot nadzorujący, który będzie monitorował wywiązywanie się z tego zobowiązania („podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego”). Wyznaczenie podmiotu nadzorującego przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego podlega zatwierdzeniu przez Komisję.

ING UE (przedsiębiorstwa inne niż ING Direct) > 5 % udziału w rynku

- (112) W odniesieniu do Niderlandów nie będzie obowiązywał zakaz przywództwa cenowego (kredyty hipoteczne, oszczędności, depozyty MŚP, bankowość prywatna itd.). W odniesieniu do pozostałych przedsiębiorstw, innych niż ING Direct, w UE z udziałem w rynku wyższym niż 5 %, mają zastosowanie ograniczenia, o których mowa w motywach 113–114.
- (113) Bez uprzedniej zgody Komisji ING nie będzie oferowało korzystniejszych cen w odniesieniu do standaryzowanych produktów ING (na rynkach określonych w motywie 114 niż jego trzej bezpośredni konkurenci oferujący

najkorzystniejsze ceny na rynkach UE, w których udział ING przekracza 5 %. W związku z tym ING może w najlepszym razie oferować cenę, dopóki na rynku będą istniały co najmniej trzy produkty o korzystniejszej cenie.

- (114) Zobowiązanie to ogranicza się do standaryzowanych produktów ING na następujących rynkach produktowych: (i) rynku detalicznych produktów oszczędnościowych; (ii) rynku detalicznych kredytów hipotecznych; (iii) usług bankowości prywatnej w zakresie, w jakim dotyczą one produktów hipotecznych albo produktów oszczędnościowych; lub (iv) depozytów dla MŚP (MŚP określone według definicji MŚP używanej zwyczajowo/obecnie przez ING w jego działalności w odpowiednim państwie). Z chwilą, gdy ING uzyska informacje świadczące o tym, że oferuje swoje produkty po cenach korzystniejszych niż jego trzej konkurenci oferujący najkorzystniejsze ceny, jak najszybciej i bez zbędnej zwłoki⁽²⁾ dostosuje swoją cenę do poziomu, który jest zgodny z niniejszym zobowiązaniem. W momencie ustalania cen ING oceni, czy są one zgodne z ograniczeniami dotyczącymi przywództwa cenowego. W celu zminimalizowania konfliktów między zakazem przywództwa cenowego a ograniczeniami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie dostosowywania cen ING ograniczy ważność swoich ofert rynkowych maksymalnie do trzech miesięcy.

ING Direct UE

- (115) Ponadto, aby wesprzeć długookresową rentowność ING, ING Direct zaniecha, bez uprzedniej zgody Komisji, oferowania cen korzystniejszych niż jego bezpośredni konkurent oferujący najkorzystniejsze ceny (spośród dziesięciu instytucji finansowych⁽³⁾ posiadających największy udział w rynku na właściwym rynku produktowym)⁽⁴⁾ w odniesieniu do standaryzowanych produktów ING na detalicznych rynkach kredytów hipotecznych i oszczędności na terytorium UE. W związku z tym ING może w najlepszym razie oferować cenę, dopóki na rynku będzie istniał co najmniej jeden produkt o korzystniejszej cenie. Wszystkie ceny oferowane przez taką instytucję finansową (w tym ceny drugich marek i jednostek zależnych) można stosować do celów ustalenia poziomu referencyjnego.
- (116) Z chwilą, gdy ING Direct uzyska informacje świadczące o tym, że stał się liderem cenowym na rynkach detalicznych kredytów hipotecznych lub oszczędności na terytorium UE, ING Direct dostosuje jak najszybciej i bez

⁽¹⁾ W odniesieniu do Insurance US kryterium zbycia w wysokości 50 % + zostanie spełnione, gdy tylko ING dokona zbycia co najmniej 25 % tego przedsiębiorstwa oraz przy uwzględnieniu zbycia pro forma przedsiębiorstw zlikwidowanych w Stanach Zjednoczonych (według danych dotyczących przydzielonego udziału kapitałowego z roku finansowego 2011).

⁽²⁾ Przez wyrażenie „bez zbędnej zwłoki” należy rozumieć, że ING dostosuje swoją cenę w ciągu [0–20] dni roboczych, jeżeli pozwalają na to (lokalne) przepisy prawa i przepisy wykonawcze.

⁽³⁾ „Instytucję finansową” definiuje się jako wszystkie przedsiębiorstwa w ramach grupy. W związku z tym definicja ta obejmuje drugie marki i jednostki zależne.

⁽⁴⁾ Jeżeli ING Direct samo nie zalicza się do dziesięciu największych instytucji finansowych, jego porównania można dokonać w odniesieniu do dziesięciu (danych) (największych) podmiotów. Jeżeli ING Direct zalicza się do dziesięciu największych instytucji finansowych, porównania należy dokonać w odniesieniu do pozostałych dziesięciu największych podmiotów na rynku. Druga zasada nie ma zastosowania do ING Direct Austria, którego porównanie można zawsze dokonywać w odniesieniu do dziesięciu pozostałych (największych) podmiotów.

zbędnej zwłoki⁽¹⁾ swoją cenę do poziomu, który jest zgodny z niniejszym zobowiązaniem. W momencie ustalania cen ING Direct oceni, czy są one zgodne z ograniczeniami. W celu zminimalizowania konfliktów między zakazem przywództwa cenowego a ograniczeniami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie dostosowywania cen ING ograniczy ważność swoich ofert rynkowych maksymalnie do trzech miesięcy.

- (117) Jeżeli liczba cen poziomu referencyjnego, opartych na najlepszym wskaźniku każdej z dziesięciu wspomnianych instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku jest mniejsza niż dziesięć, należy wykorzystać wskaźnik 11., 12., 13. itd. największej instytucji finansowej, dopóki nie zostanie ustalone dziesięć cen z różnych instytucji finansowych.
- (118) W odniesieniu do każdego państwa i grupy produktu uzgodniono ustalony z góry wykaz instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku (zawarty w dodatkowym załączniku technicznym stanowiącym podstawę monitorowania), który będzie wykorzystywany do dnia 30 czerwca 2013 r. i okresowo uaktualniany. W drugim kwartale 2013 r. podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego (?) dokona przeglądu wykazu i zaproponuje zmiany, jeżeli zajdzie taka konieczność.
- (119) W przypadku Hiszpanii, Francji i Włoch zawarto szczególne umowy w sprawie poziomów referencyjnych. Szczególnie w przypadku Włoch (wskaźnik bazowy) ING zobowiązuje się ustalać cenę niższą niż najwyższy wskaźnik bazowy we Włoszech w stosunku do całego rynku produktów oszczędnościowych (z wyłączeniem trzech podmiotów niszowych [...]). Nowe podmioty wchodzące na rynek zostaną ocenione przez podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego. Poziom referencyjny dla preferencyjnych, zmiennych stóp procentowych produktów oszczędnościowych we Włoszech ustalono w oparciu o dane dziesięciu instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku. W odniesieniu do każdej instytucji finansowej pod uwagę zostanie wzięta najwyższa preferencyjna, zmienna stopa procentowa produktów oszczędnościowych. Jeżeli dana instytucja finansowa nie oferuje preferencyjnej, zmiennej stopy procentowej, zamiast niej zastosowana zostanie najwyższa [1–12]-miesięczna oferta depozytów terminowych. Jeżeli jednak więcej niż [2–6] spośród dziesięciu instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku oferuje preferencyjną, zmienną stopę procentową, nie ma możliwości zastosowania [1–12]-miesięcznych depozytów terminowych. ING zobowiązuje się do ustalania ceny niższej niż cena najlepszej oferty we wspomnianym wykazie referencyjnym. Szczegóły dotyczące wyjątków i inne wyjaśnienia zawarto w załączniku, o którym mowa w motywie 118.
- (120) Ponadto ING nie będzie oferował zachęt do nabywania oferty (np. premii gotówkowych), wypłacanych w celu otwarcia rachunku oszczędnościowego, które w połączeniu z oferowaną stopą procentową są korzystniejsze niż dające najwyższą wartość połączenie stopy procentowej i zachęty

do nabywania oferty na rynku produktów oszczędnościowych. Ponadto w przypadku oferowania pakietu produktów (w tym rachunku oszczędnościowego) każde połączenie stóp procentowych i zachęt do nabywania w odniesieniu do takiego pakietu nie będzie wyższe niż dające najwyższą wartość połączenie stóp procentowych i zachęt do nabywania na rynku produktów oszczędnościowych lub w odniesieniu do podobnego pakietu. Pakiet obejmuje ustalenie ceny samego produktu. W celu obliczenia łącznej wartości oferty zachęta do nabywania ma formę bonifikaty udzielanej z pierwszemu średnim depozytem ING na okres dwunastu miesięcy, co w rezultacie pozwala uzyskać efektywną łączną stopę procentową. W przypadku ING Retail⁽³⁾ pakiety zostaną porównane z pakietami trzech bezpośrednich konkurentów oferujących najkorzystniejsze ceny. Natomiast w przypadku ING Direct pakiety zostaną porównane z pakietami instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku na właściwym rynku produktowym.

- (121) W przypadku zmian rynkowych prowadzących do braku istotnej konkurencji w ramach określonej kategorii referencyjnej, nawet po uwzględnieniu wszystkich instytucji finansowych lub w przypadku konkurentów (i) przekazujących klientom nieprawidłowe lub niepełne informacje na temat zakazu przywództwa cenowego, któremu podlega ING lub (ii) próbujących narazić ING na ryzyko naruszenia zakazu przywództwa cenowego podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego, po konsultacji z Komisją, złoży wniosek i wystąpi o zgodę Komisji i ING na znalezienie rozwiązania w duchu rozwiązań zawartych w załączniku.
- (122) Zobowiązania zaciągnięte przez ING w 2009 r. w zakresie zakazu przywództwa cenowego, które zawarto w załączniku do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r., pozostają w mocy po przyjęciu niniejszej decyzji przez okres przejściowy nie dłuższy niż trzy miesiące. Zmienione ograniczenia określone w załączniku I wejdą w życie trzy miesiące po przyjęciu niniejszej decyzji. Zakaz przywództwa cenowego obowiązuje do dnia 18 listopada 2015 r. lub do dnia zbycia ponad 50 % działalności ubezpieczeniowej w Azji, 50 % działalności ubezpieczeniowej w USA⁽⁴⁾ oraz 50 % działalności ubezpieczeniowej w Europie, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Przedłużenie okresu restrukturyzacji oraz przedłużenie innych zobowiązań w ramach planu restrukturyzacji

- (123) ING nadal będzie orientował swoje fundusze pochodzące z innych źródeł niż depozyty na finansowanie bardziej długoterminowe poprzez emisję większej liczby instrumentów dłużnych o terminie zapadalności przekraczającym jeden rok. Przedmiotowa strategia oznacza, że względny udział zaległego finansowania długoterminowego (o terminie zapadalności przekraczającym jeden rok) w części bilansu ING dotyczącej źródeł innych niż depozyty nadal będzie się zwiększał. Powodzenie wspomnianej strategii zależy od powrotu rynków do mniej skrajnych warunków.

⁽¹⁾ Przez wyrażenie „bez nadmiernej zwłoki” należy rozumieć, że ING dostosuje swoją cenę w ciągu [0–20] dni roboczych, o ile jest to możliwe zgodnie z (lokalnymi) przepisami prawa i przepisami regulacyjnymi.

⁽²⁾ Zob. motyw 124.

⁽³⁾ Tj. wszystkie oddziały i jednostki zależne ING, które nie są częścią ING Direct i których udział w rynku jest wyższy niż 5 %.

⁽⁴⁾ W odniesieniu do Insurance US kryterium zbycia w wysokości 50 % + zostanie spełnione, gdy tylko ING dokona zbycia 25 % tego przedsiębiorstwa oraz przy uwzględnieniu zbycia pro forma zlikwidowanych przedsiębiorstw (zgodnie z danymi dotyczącymi przydzielonego udziału kapitałowego z roku finansowego 2011).

- (124) W odniesieniu do wykupu papierów wartościowych kapitału Tier I i Tier II Niderlandy zobowiązują się, że ING przedstawi Komisji do zatwierdzenia każdy wykup lub odkup kapitału Tier II i instrumentów hybrydowych Tier I do dnia 18 listopada 2014 r. lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe CT1 na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich odsetek naliczonych z tytułu kuponów od papierów wartościowych CT1 oraz premii z tytułu wyjścia) w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
- (125) ING nie będzie zobowiązany do odroczenia wypłat kuponu z tytułu instrumentów hybrydowych.
- (126) Władze niderlandzkie rozumieją, że Komisja jest przeciwna temu, aby odbiorcy pomocy państwa wynagradzali własne fundusze (kapitał własny oraz dług podporządkowany), gdy ich działalność nie generuje wystarczających zysków, oraz że w tym kontekście Komisja jest z zasady przeciwna wykupowi kapitału Tier II i instrumentów hybrydowych Tier I.
- (127) Niezależnie od ograniczenia określonego w motywie 126, ING będzie mógł wykupić instrument hybrydowy ING Verzekeringen NV o wartości 1,25 mld EUR (ISIN XS0130855108), posiadający mechanizm uruchamiający zmianę kontroli, w związku z którym ING Verzekeringen

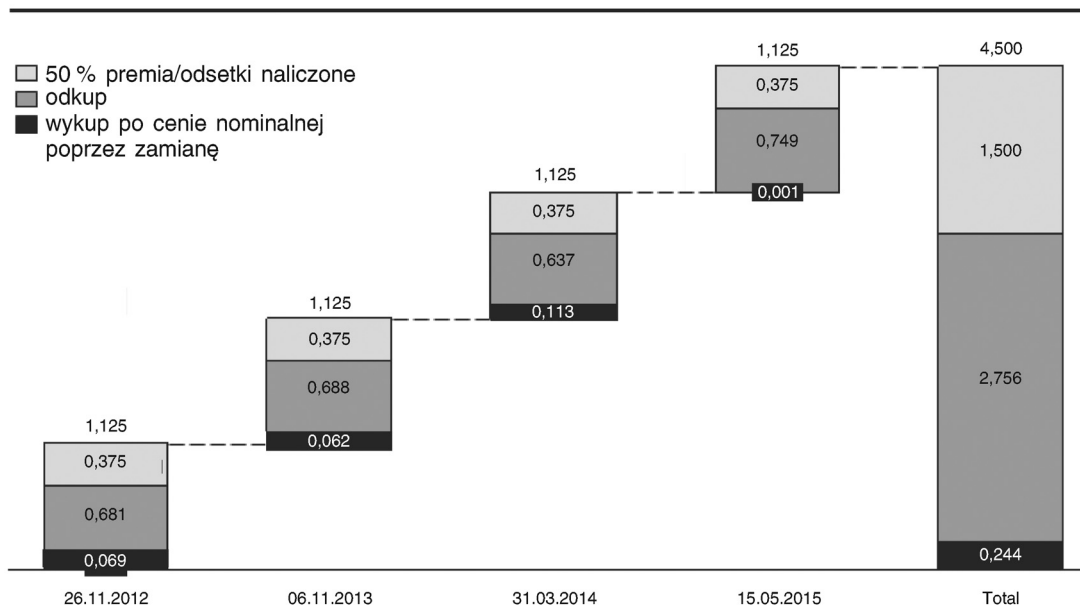
NV nie wykonałby swojego zobowiązania. Wykup przedmiotowego instrumentu jest warunkiem wstępnym wymaganej restrukturyzacji, umożliwiającej samodzielną działalność ubezpieczeniową. Klauzulę dotyczącą zmiany kontroli można wdrożyć po zbyciu Insurance Asia.

- (128) Niderlandy zobowiązują się, że ING zaniecha masowej działalności marketingowej odwołującej się do środka dokapitalizowania jako przewagi konkurencyjnej.
- (129) Niderlandy zobowiązują się, że pełna realizacja restrukturyzacji ING zostanie zakończona przed dniem 31 grudnia 2015 r., o ile nie zostanie określona inna data np. zbycie pozostałych odsetek (tj. odsetek poniżej 50 %) w działalności ING Insurance.

Harmonogram spłat

- (130) ING spłaci pozostałe 300 000 000 papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I na rzecz Niderlandów zgodnie z następującym harmonogramem: (i) 1 125 mln EUR do dnia 26 listopada 2012 r., (ii) 1 125 mln EUR do dnia 6 listopada 2013 r., (iii) 1 125 mln EUR do dnia 31 marca 2014 r., oraz (iv) 1 125 mln EUR do dnia 15 maja 2015 r., jak przedstawiono bardziej szczegółowo w harmonogramie spłat znajdującym się poniżej.

Harmonogram spłat (w mld EUR)

Aby suma całkowitej spłaty wyniosła dokładnie 4,5 mln EUR, w odniesieniu do bardzo niewielkiej części ING będzie musiał skorzystać z opcji zamiany papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I, ponieważ odkup na poziomie 150 % uruchomi naliczone odsetki, jeżeli nie nastąpi dnia 13 maja każdego roku. W przypadku (takiej) zamiany (opisanej również w ramach przedmiotowego zobowiązania poniżej) państwo niderlandzkie zdecyduje się na wykup po cenie nominalnej w gotówce.

- (131) Przedmiotowych spłat w głównej mierze dokona się poprzez wykup papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I od Niderlandów oraz wypłatę

powiązanej premii w wysokości 50 %. Przedmiotowy harmonogram prowadzi do całkowitej spłaty kwoty 4,5 mld EUR dającej ogólną wewnętrzną stopę zwrotu na poziomie dokładnie 12,5 %, co przewyższa ogólny zwrot co najmniej o 10 %, o czym mowa w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie. ING skorzysta z opcji zamiany jedynie w zakresie, w jakim uruchomione zostaną wypłaty kuponu lub odsetki naliczone będą należne, tak aby wpływy były równe całkowitej kwocie 4,5 mld EUR. W takim przypadku wypłaty kuponu lub wypłaty odsetek naliczonych przynoszące dochody, które przekraczają całkowitą kwotę 4,5 mld EUR, będą faktycznie odliczane od płatności premii w wysokości

50 % lub w stosownych przypadkach będą z nią rozliczane. Całkowitą spłatę kwoty 4,5 mld EUR można osiągnąć poprzez – proporcjonalną – zamianę części pozostałych papierów wartościowych zamiast ich odkupowania. Wszystkie pozostałe wypłaty (wypłata nominalna, premia, wypłaty kuponu lub wypłata naliczonych odsetek) dają łączną kwotę w wysokości 4,5 mld EUR.

- (132) Faktyczne spłaty transz w ramach wspomnianego powyżej harmonogramu są uzależnione od zatwierdzenia przez DNB.
- (133) ING pragnie spłacić Niderlandy jak najszybciej i przyspieszy płatności, jeżeli zachowa ostrożność w aktualnej sytuacji finansowej. Jeżeli ING przyspieszy płatności, w rezultacie spowoduje to, że wewnętrzna stopa zwrotu wyniesie ponad 12,5 % ⁽¹⁾.
- (134) Jeżeli transze spłaty nie można dokonać w całość ani w części, ING uzupełni ją, odpowiednio zwiększając kolejną transzę. Niderlandy zobowiązują się do ponownego zgłoszenia środka w formie dokapitalizowania w przypadku, gdyby ING nie spłacił w całości dwóch kolejnych transz spłaty.
- (135) Jeżeli ING nie spłaci całkowitej kwoty 4,5 mld EUR do dnia 15 maja 2015 r., jak wskazano w harmonogramie, państwo niderlandzkie zobowiązuje się do ponownego zgłoszenia środka w formie dokapitalizowania.

Dodatkowe uwagi Niderlandów w odniesieniu do wykupu papierów wartościowych CT1

- (136) W odniesieniu do harmonogramu spłat należy przypomnieć, że zgodnie z warunkami papierów wartościowych CT1 ING – trzy lata po przyznaniu środka w formie dokapitalizowania – mógł dokonać wyboru między spłatą papierów wartościowych CT1 na poziomie 150 % lub ich zamianą na udziały na zasadzie jeden do jednego (w którym to przypadku Niderlandy mogły zażądać spłaty w gotówce na poziomie 100 %). Niderlandy przypomniały, że prawo ING do zamiany jego papierów wartościowych nCT1 na udziały weszło w życie dnia 12 listopada 2011 r.
- (137) Niderlandy wskazują, że harmonogram spłat ING z całkowitą spłatą w wysokości 4,5 mld EUR bardzo ogranicza możliwość skorzystania z prawa do zamiany. Harmonogram spłat ujęty w niniejszej decyzji prowadzi do wewnętrznej stopy zwrotu na poziomie 12,5 %. [...]
- (138) Ponadto Niderlandy poinformowały Komisję, że DNB podjął decyzję ramową dnia 22 października 2012 r. w oparciu o środki związane ze zbyciem przeanalizowane w niniejszej decyzji. Oprócz swojego ramowego

zatwierdzenia środków związanych ze zbyciem DNB musi również zatwierdzić każdą transzę wykupu papierów wartościowych CT1 w czasie spłaty, aby zagwarantować, że dana spłata jest możliwa do zaakceptowania pod względem ostrożnościowym. DNB zatwierdził już spłatę o wartości nominalnej 750 mln EUR oraz 1,125 mld EUR obejmującą premię za 2012 r. Niderlandy są zdania, że jeżeli okoliczności rynkowe nie zmieniają się znacząco i ING zrealizuje swój plan uzupełnienia kapitału, są one przekonane, iż DNB zatwierdzi transze spłat przewidziane w załączniku I.

Zobowiązanie do monitorowania i ponownego zgłoszenia

- (139) Do dnia 31 grudnia 2015 r. odpowiednio wykwalifikowany podmiot nadzorujący, niezależny od ING, będzie monitorował w sposób ciągły i dogłębny pełną i należytą realizację wszystkich zobowiązań i obowiązków określonych w załączniku I. Przedsiębiorstwo, któremu obecnie powierzono to zadanie, będzie nadal monitorowało zobowiązanie dotyczące scenariusza Van Gogh oraz inne zobowiązania określone w załączniku I, oprócz monitorowania zakazu przywództwa cenowego. Zakaz przywództwa cenowego będzie monitorował nowy podmiot - podmiot nadzorujący PLB. Komisja dokona przeglądu wyznaczenia i wyników działalności obu podmiotów po sześciu miesiącach, a następnie od tego czasu będzie prowadzić przegląd w sposób ciągły. Koszty wszystkich podmiotów nadzorujących, wyznaczonych w trakcie procesu restrukturyzacji, pokryje ING.
- (140) ING i Niderlandy zobowiązują się przedkładać Komisji sprawozdania okresowe na temat realizacji planu restrukturyzacji co sześć miesięcy do dnia 31 grudnia 2013 r., a po tym terminie co roku do 2018 r. lub do czasu pełnego zbycia działalności ING Insurance.
- (141) Jeżeli ING nie wywiąże się ze zobowiązania dotyczącego zbycia lub któregośkolwiek ze zobowiązań związanych z NN Bank, które mają być zrealizowane w 2015 r., Niderlandy ponownie zgłoszą Komisji środek w formie dokapitalizowania.

5.3 DALSZE INFORMACJE NA TEMAT ING DIRECT

- (142) Według Niderlandów zarzut Mediobanca jest nieprawdziwy, ponieważ Banca Sistema zwiększył swoją stawkę do 4,25 % dnia 30 sierpnia 2011 r. ING przedstawił dowody wskazujące, że stopa oprocentowania oferowana przez Banca Sistema w ramach jego SI Conto! wynosiła 4,25 % dnia 30 sierpnia 2011 r.
- (143) Według Niderlandów udział ING w rynku oszczędności we Włoszech zmniejszył się z [1–4] % na koniec 2008 r., kiedy otrzymano pomoc państwa, do [1–4] % na koniec 2011 r.

⁽¹⁾ Wewnętrzna stopa zwrotu byłaby wyższa, ponieważ całkowita kwota wypłaty nie uległaby zmniejszeniu, natomiast przybliżyłby się termin spłaty, skracając w związku z tym okres, w którym oblicza się wewnętrzną stopę zwrotu.

- (144) Niderlandy wyjaśniły Komisji, że chociaż zdaniem ING wcześniej przestrzegał on zakazu przywództwa cenowego we Włoszech, to jest on gotów przyjąć zmieniony zakaz przywództwa cenowego, aby uniknąć niezrozumień oraz rozwiać obawy Komisji, aby można było uniknąć skarg, takich jak skarga MedioBanca we Włoszech. Na niektórych rynkach, takich jak we Włoszech, ING Direct oferuje instrumenty, których nie oferują główne banki. W rezultacie ING Direct musiał czasami porównywać przedmiotowe instrumenty z niewielkimi instrumentami mniejszych uczestników rynku. W zrewidowanym zakazie przywództwa cenowego zapewnia się porównywanie cen ING Direct z dziesięcioma głównymi instytucjami (grupami) finansowymi. Zrewidowany zakaz przywództwa cenowego obejmuje również (proceduralne) wyjaśnienia lub korekty np. dotyczące terminów na dostosowanie cen po tym, jak ING zda sobie sprawę z pozycji przywództwa cenowego, połączone z ograniczeniem ważności ofert handlowych.
- (145) W odniesieniu do wyników finansowych ING Direct Niderlandy przedłożyły informacje, zgodnie z którymi utratę wartości w wysokości 608 mln EUR poniesioną przez ING Direct zostały przypisane utracie wartości greckich obligacji skarbowych na kwotę 347 mln EUR. Utrata wartości w wysokości kolejnych 187 mln EUR wynika z obniżenia ekspozycji ING Direct na nadmiernie skoncentrowane aktywa w regionie sklasyfikowanym przez ING jako „Europa południowa”. Przedmiotowa strata w wysokości 187 mln EUR wynikała ze sprzedaży ekspozycji o wartości 2,3 mld EUR we wspomnianej kategorii. Ponadto utrata wartości w wysokości 74 mln EUR była związana z portfelem papierów wartościowych zabezpieczonych spłatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych w ING Direct US.
- (146) Zgodnie z dostarczonymi danymi poziom rezerw na straty z tytułu kredytów za 2011 r. podzielono na 326 mln EUR zarejestrowane przez ING Direct USA oraz jedynie 136 mln EUR w innych lokalizacjach.

VI. OCENA

- (147) Niniejsza decyzja dotyczy oceny wątpliwości związanych z ponownym zgłoszeniem środka w formie dokapitalizowania oraz zmianą planu restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r., a także zobowiązań zatwierdzonych decyzją o restrukturyzacji z 2012 r. Aby odnieść się do przedmiotowych wątpliwości, Niderlandy zaktualizowały swój wcześniej przedłożony plan restrukturyzacji oraz zobowiązania⁽¹⁾ (dalej zwane również „zmianą”), stanowiące podstawę obecnej oceny. Komisja może zatwierdzić zmianę planu restrukturyzacji i zobowiązań, ponieważ posiada swobodę uznania, umożliwiającą jej zezwolenie na takie zmiany, jeżeli stanowią one ekwiwalent ich początkowych odpowiedników w tym

⁽¹⁾ Ma to zastosowanie do załącznika do decyzji o restrukturyzacji oraz w razie potrzeby, tj. w zakresie, w jakim sądy Unii uznają za ważne art. 2 akapit drugi decyzji o restrukturyzacji z 2009 r. oraz załącznik II do wspomnianej decyzji, także do załącznika do decyzji o restrukturyzacji z 2009 r.

sensie, że zmiany te również zapewniają zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym oraz nie wiążą się z żadną dodatkową pomocą.

6.1. BRAK PRZYZNANIA DODATKOWEJ POMOCY

- (148) Obecna zmiana nie wiąże się z dodatkową pomocą na korzyść ING.
- (149) W decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Komisja ustaliła, że ING otrzymał pomoc państwa w wysokości ponad 15 mld EUR, z czego środek w formie dokapitalizowania stanowi 10 mld EUR. Ponadto Komisja ustaliła, że zmiana warunków wykupu papierów wartościowych CT1 stanowiła pomoc na rzecz ING.
- (150) Komisja zauważa, że zgłoszone zmiany nie zmieniają warunków wykupu papierów wartościowych CT1. Zobowiązanie Niderlandów do wdrożenia harmonogramu spłat jest zgodne z warunkami wykupu zatwierdzonymi w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie. Przedmiotowy harmonogram umożliwia częściowy odkup na poziomie 150 % oraz częściową zamianę⁽²⁾. Oba mechanizmy wykupu są obecnie możliwe z zastrzeżeniem warunków uwzględnionych w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i nie wymagają zmiany warunków wykupu papierów wartościowych CT1. Obecna dostępność obu mechanizmów kontrastuje z sytuacją w 2009 r., kiedy ING miał tylko jedną opcję umowną polegającą na spłacie na poziomie 150 %, ponieważ opcja zamiany byłaby dostępna dopiero po upływie trzech lat od przyznania papierów wartościowych CT1.
- (151) W odróżnieniu od sytuacji w 2009 r. Niderlandy nie zawarły ustaleń *ad hoc*, w ramach których dokonałyby wyboru inwestycyjnego, przyjmując zmianę istniejącej umowy. Niderlandy, przyjmując harmonogram spłat, do którego zobowiązuje się ING, nie musiały podejmować decyzji inwestycyjnej. W rezultacie Komisja uważa, że Niderlandy nie mogły zrezygnować z żadnych przychodów w ramach harmonogramu spłat.
- (152) Komisja zauważa również, że uruchomienie zobowiązania do ponownego zgłoszenia w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie nie prowadzi do zaistnienia dodatkowej pomocy. Przedmiotowe ponowne zgłoszenie dotyczy kwestii zgodności o tyle, że każe postawić pytanie, czy Niderlandy otrzymają odpowiednie wynagrodzenie. W związku z tym zobowiązanie ING do przestrzegania ustalonego harmonogramu spłat należy przeanalizować jedynie w celu określenia zgodności zmian wprowadzonych do planu restrukturyzacji.

⁽²⁾ Zamiana zapewni Niderlandom co najmniej spłatę według wartości nominalnej, czego mogą one wymagać w przypadku zamiany na warunkach zatwierdzonych w decyzji w sprawie pomocy na ratowanie.

6.2. ZGODNOŚĆ POMOCY NA RESTRUKTURYZACJĘ ZE WSPÓLNYM RYNKIEM

- (153) Ponieważ zgłoszone zmiany nie wiążą się z dodatkową pomocą państwa na korzyść ING, zmiany można uznać za zastąpienie pewnej liczby zobowiązań innymi zobowiązaniami. W związku z tym Komisja przeanalizuje, czy zastąpione zobowiązania również zapewniają zgodność pomocy udzielonej w 2008 r. i 2009 r. ⁽¹⁾.
- (154) Wniosek z decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. dotyczący zgodności przedmiotowej pomocy nie powinien się zmienić, jeżeli można ustalić, że nowe zobowiązania nadal zapewniają rentowność, właściwy stopień podziału obciążenia oraz wystarczające środki, które służą ograniczeniu zakłóceń konkurencji ⁽²⁾.

Rentowność

- (155) Wobec braku dodatkowej pomocy Komisja nie oceni jeszcze raz rentowności ING. Przeanalizuje ona jedynie, czy zmiany w planie restrukturyzacji podają w wątpliwość wniosek dotyczący rentowności ING przedstawiony w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Zgłoszone zmiany wpływają na rentowność ING w dwojaki sposób: poprzez ograniczenie złożoności modelu biznesowego i wyeliminowanie podwójnej dźwigni finansowej oraz poprzez stabilność strategii cenowej ING Direct.
- (156) W decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Komisja oparła swoją ocenę rentowności na zobowiązaniu ING do wyeliminowania podwójnej dźwigni i zwiększenia jego współczynników kapitałowych, aby lepiej sprostać niekorzystnym zmianom gospodarczym w przyszłości i absorbować nieoczekiwane straty ⁽³⁾.
- (157) Po pierwsze, dzięki nowym terminom na zbycie Insurance Europe przedłuża się zobowiązanie do ograniczenia złożoności i wyeliminowania podwójnej dźwigni. Zbываяc ponad 50 % wszystkich zakładów ubezpieczeń do końca 2015 r. oraz tracąc kontrolę nad zarządem podmiotów prawnych ING Insurance, podejmowanie decyzji strategicznych w ING będzie miało miejsce tylko na rynku bankowym, a nie na rynku ubezpieczeniowym. Ponadto przedmiotowa zmiana nie podaje w wątpliwość zobowiązania ING do całkowitego wyeliminowania podwójnej dźwigni. Pełne zbycie spółek

zależnych działających w sektorze ubezpieczeń doprowadzi do wyeliminowania podwójnej dźwigni najpóźniej w 2018 r.

- (158) Zmienione zobowiązanie dotyczące zbycia działalności VA w Stanach Zjednoczonych [...] przez ING w porównaniu do decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Jednak [...] poprzez zobowiązanie ING do przestrzegania restrykcyjnych przepisów dotyczących redukcji przewidzianych w załączniku II, obejmujących pełne zabezpieczenie ekspozycji oraz ostrożną politykę reinwestycji. Ponadto okresowo należy badać możliwości sprzedaży i w związku z tym zatrzymanie [...] powinno być jedynie tymczasowe.
- (159) Co więcej, Komisja zauważa, że w trakcie realizacji swojego planu restrukturyzacji ING był w stanie absorbować nieoczekiwane straty takie, jak straty z tytułu greckich obligacji ⁽⁴⁾. Komisja zauważa dalej, że ING był w stanie spełniać wymagania EUNB dotyczące korzystania z kapitału, w ramach których nie zidentyfikowano żadnego niedoboru kapitału ⁽⁵⁾. W świetle wykazanej zdolności ING do absorbowania nieoczekiwanych szokowych zmian przedłużenie terminu wyeliminowania podwójnej dźwigni nie wpływa na ocenę rentowności ING przedstawioną w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.
- (160) Po drugie, obalono zarzut, że ING funkcjonował jak lider cenowy. ING przedłożył dowody, że jego cena nie była najlepsza wśród wszystkich uczestników rynku, a zatem nie naruszała zakazu przywództwa cenowego z decyzji o restrukturyzacji z 2009 r.
- (161) Komisja zauważa, że Banca Sistema oferował lepsze stawki niż ING Direct we wrześniu 2011 r. Banca Sistema nie jest jednak jednym z głównych podmiotów na rynku pod względem udziału w rynku i rozpoznawalności marki. Chociaż Niemcy wykazały, że ING Direct nie naruszył treści zobowiązania dotyczącego przywództwa cenowego, usytuowanie ING Direct we Włoszech tuż za Banca Sistema potwierdza jednak, iż ceny w dalszym ciągu stanowią kluczowy element strategii handlowej ING Direct.
- (162) W tym kontekście wzmocnione zobowiązanie prowadzące do lepiej skalibrowanego zakazu przywództwa cenowego, wraz z bardziej ostrożną definicją grupy przedsiębiorstw porównywalnych z ING Direct, zagwarantuje, że ING nie będzie w przyszłości kierował się strategiami inwestycyjnymi opartymi na poszukiwaniu zysku, które mogłyby wystawić go na ryzyko utraty wartości, jak to miało miejsce w przypadku jego portfela inwestycyjnego w Stanach Zjednoczonych. Wspomniana

⁽¹⁾ Takie samo podejście przyjęto w decyzji w sprawie SA.34539 Commerzbank, Dz.U. C 177 z 20.6.2012, s. 20 motyw (25).

⁽²⁾ W sprawie SA.29833 KBC, Dz.U. C 135 z 9.5.2012, s. 5 motywy 74–83, Komisja ponownie oceniła pomoc restrukturyzacyjną KBC w świetle wymagań określonych w komunikacie Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regulami pomocy państwa, Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9 („komunikat w sprawie restrukturyzacji”), ponieważ zmiany w planie restrukturyzacji pociągały za sobą dodatkową pomoc państwa.

⁽³⁾ Motyw (180) decyzji o restrukturyzacji.

⁽⁴⁾ Zob. motyw 71.

⁽⁵⁾ Zob. motyw 70.

kalibracja opiera się w szczególności na danych przedłożonych przez ING w odniesieniu do podstawowej dynamiki rynku ⁽¹⁾. W przypadku Włoch wyraźne wykluczenie [...] z próbki do analizy porównawczej zapewni porównywanie ING tylko z podmiotami o porównywalnej potencjale.

- (163) Dodatkowo w celu uniknięcia konfliktów związanych z interpretacją oraz w celu wzmocnienia procesu monitorowania, omówiono z ING i Niderlandami kryteria monitorowania specyficzne dla każdego rynku i oparte na produktach oferowanych przez ING Direct Europe w każdym państwie członkowskim, w który prowadzi on działalność, oraz określono je w odrębnym dokumencie załączonym do katalogu zobowiązań ⁽²⁾. W szczególności jasna definicja grupy porównawczej dla wszystkich przedmiotowych rynków wpłynie na poprawę monitorowania i skutecznej realizacji zobowiązania.
- (164) Na tej podstawie należy dopilnować, aby ING Direct nie przyjmował bardziej agresywnej strategii cenowej niż jego konkurenci o ugruntowanej pozycji.
- (165) Ponadto Komisja z zadowoleniem zauważa, że ING terminowo zrealizował zobowiązanie dotyczące ING Direct US, które stanowiło kluczowy środek w zakresie rentowności w planie restrukturyzacji.
- (166) W związku z tym przedmiotowe zmiany nie podają w wątpliwość analizy rentowności z decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. i rozwiły obawy Komisji wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania.

Podział obciążenia

- (167) Wątpliwości Komisji wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania, dotyczące strategii ING w zakresie wynagrodzenia za papiery wartościowe CT1, w których Komisja zakwestionowała odpowiednie wynagrodzenie za papiery wartościowe CT1, zostały oddalone dzięki zaproponowanemu nowemu harmonogramowi spłat oraz nierozdzielnie z nim związanemu zobowiązaniu do wewnętrznej stopy zwrotu na poziomie 12,5 %.
- (168) Komisja nie może się jednak zgodzić z argumentem ING wskazanym w motywach 39, 40 i 41, że Komisja nie była uprawniona do zgłaszania uwag dotyczących jego polityki w zakresie dywidend, ponieważ decyzja w sprawie pomocy na ratowanie odnosi się jedynie do wewnętrznej stopy zwrotu, będącej na poziomie co najmniej 10 %, oraz że nie można mieć wątpliwości, iż osiągnięty zostanie taki poziom zwrotu. W szczególności Komisja nie może się zgodzić z argumentem, że nie była uprawniona do ponownego przeanalizowania polityki

ING w zakresie dywidend, ponieważ, niezależnie od wypłaty kuponu, przedmiotowa polityka nie doprowadziłaby do zwrotu przekraczającego 8,5 % i w efekcie brak wypłaty dywidend (a tym samym kuponów) przez ING nie może być łączony z poziomem wewnętrznej stopy zwrotu. W przeciwieństwie do twierdzenia ING, nie chodzi o to, czy w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. (oraz w unieważnionej obecnie decyzji o restrukturyzacji z 2009 r.) Komisja wzięła pod uwagę politykę ING w zakresie dywidend.

- (169) Przedmiotowe argumenty trzeba odrzucić, ponieważ opierają się na jednostronnym interpretowaniu motywu 32 decyzji w sprawie pomocy na ratowanie. Aby umieścić w odpowiednim kontekście zobowiązanie podjęte przez Niderlandy, na którym opiera się decyzja w sprawie pomocy na ratowanie, należy uwzględnić uwagi zgłoszone przez przedmiotowe państwo członkowskie oraz ING, zapisane w motywie 31 wspomnianej decyzji. W tym kontekście jasne jest, że Komisja oceniła pozytywnie środek w formie dokapitalizowania w świetle zobowiązania do ponownego zgłoszenia właśnie dlatego, że państwo członkowskie wskazało, iż odpowiedni zwrot zostanie zapewniony częściowo dzięki wypłacie kuponu, a także ponieważ ING wskazał, iż nadal będzie kontynuował swoją wcześniejszą politykę w zakresie dywidend. Ponieważ Komisja zdawała sobie sprawę, że poziom pomocy na rzecz banku w formie bezpośredniego dokapitalizowania różni się w zależności od poziomu wynagrodzenia zapewnianego państwu członkowskiemu, Komisja była w stanie tymczasowo zatwierdzić środek w formie dokapitalizowania w świetle zobowiązania państwa członkowskiego do ponownego zgłoszenia, co dawało Komisji pewien stopień pewności, iż bank nie otrzyma pomocy państwa, jeżeli nie uiszczy odpowiedniego zwrotu.
- (170) Komisja podkreśla również, że zatwierdzając dany środek, robi to na podstawie wszelkich zobowiązań towarzyszących, które stanowią integralną część przedmiotowego środka. Jako takie zobowiązanie do ponownego zgłoszenia zostało zintegrowane z analizowanym środkiem i tymczasowo zatwierdzone decyzją w sprawie pomocy na ratowanie. Kiedy Komisja ponownie przeanalizowała środek w formie dokapitalizowania w ramach decyzji o restrukturyzacji z 2012 r., zobowiązanie do ponownego zgłoszenia nadal stanowiło integralną część przedmiotowego środka i nic w tej późniejszej decyzji nie wskazuje, aby Komisja przestała uważać zobowiązanie do ponownego zgłoszenia za istotne dla jej oceny. Ponadto samo sformułowanie zobowiązania do ponownego zgłoszenia wskazuje, że Komisja zrozumiała, że będzie ono miało zastosowanie przez okres pięciu lat i że Niderlandy zaproponowały zobowiązanie na wspomniany okres. W związku z tym nic nie wskazuje, aby traktowanie przez Komisję środka w formie dokapitalizowania jako elementu pomocy restrukturyzacyjnej zatwierdzonej decyzją o restrukturyzacji z 2012 r. miało wpływ na wymaganie dotyczące ponownego zgłoszenia.
- (171) W związku z tym ponowne zgłoszenie środka w formie dokapitalizowania oraz okoliczności faktyczne leżące u jego podstaw mogły wzbudzać wątpliwość co do zgodności wynagrodzenia za papiery wartościowe CT1.

⁽¹⁾ Mimo że przedmiotowych danych nie wykorzystano w badaniu RBB Economics (zob. motyw (16)), które opierało się na bardziej zbiorczych informacjach o rynku, założono, że obawy wyrażone w badaniu RBB Economics uległyby zmianie w świetle wspomnianych bardziej szczegółowych informacji. Szczegółowe dane na temat dynamiki rynku nie podają w wątpliwość znaczenia definicji rynku stosowanej w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Komisja nie otrzymała również żadnych uwag od osób trzecich, dotyczących decyzji o wszczęciu postępowania w odniesieniu do znaczenia definicji rynku.

⁽²⁾ Zob. motyw 18.

Zgodnie z decyzją w sprawie pomocy na ratowanie z 2008 r. w każdym wypadku można zapewnić zgodność środka, jeżeli Niderlandy wdrożą wystarczające zobowiązania związane z zachowaniami w celu zapewnienia odpowiedniego wynagrodzenia za kapitał państwowy.

(172) Ustalony harmonogram spłat stanowi odpowiednie zobowiązanie związane z zachowaniami podjęte dla celów zobowiązania do ponownego zgłoszenia podjętego przez Niderlandy w 2008 r. W rzeczywistości zaproponowany ustalony harmonogram spłat stanowi rozwiązanie w odniesieniu do niepewności dotyczącej wynagrodzenia, nieodłącznie związanej ze środkiem w formie dokapitalizowania, oraz gwarantuje Niderlandom ustalony zwrot na poziomie 12,5 % Komisja zauważa, że inne instytucje finansowe, które dokapitalizowano przy pomocy podobnych instrumentów kapitałowych, również zobowiązały się do ustalonego harmonogramu spłat⁽¹⁾. Ponadto fakt, że DNB zatwierdził już spłatę o wartości nominalnej 750 mln EUR oraz 1,125 mld EUR, obejmującą premię za 2012 r., daje Komisji wystarczającą pewność, że spłata zostanie dokonana.

(173) Komisja uważa, że wskazana wewnętrzna stopa zwrotu na poziomie 12,5 % wynikająca z harmonogramu spłat jest dopuszczalna do celów obecnej analizy zgodności, niezależnie od faktu, że decyzja o restrukturyzacji z 2012 r. zawierała harmonogram spłat z wyższą wewnętrzną stopą zwrotu⁽²⁾. Komisja zauważa, że wewnętrzna stopa zwrotu osiągnięta dzięki harmonogramowi spłat jest na poziomie 12,5 %, który jest niższy od stopy przyjętej w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. jako odpowiedniej dla wykupu pierwszej połowy papierów wartościowych CT1 oraz niższy od orientacyjnej wewnętrznej stopy zwrotu na poziomie [15–25] % prognozowanej przez ING w planie restrukturyzacji z dnia 22 października 2009 r. Wewnętrzna stopa zwrotu na poziomie 12,5 % wynikająca z harmonogramu spłat jest jednak pewna, w przeciwieństwie do wcześniej przedstawionych wartości orientacyjnych. Jest ona również zgodna z poziomami wewnętrznej stopy zwrotu zatwierdzonymi jako wystarczające, aby pomoc państwa była zgodna z rynkiem wewnętrznym w innych decyzjach Komisji dotyczących ustalonych harmonogramów spłat w odniesieniu do banków dokapitalizowanych przy pomocy podobnych instrumentów⁽³⁾. Wewnętrzna stopa zwrotu na poziomie 12,5 % można uważać za odpowiednie wynagrodzenie.

(174) Po drugie, zmiany planu restrukturyzacji w odniesieniu do okresu na zbycie działalności związanej z ubezpiecze-

niami dotyczą podziału obciążenia. Zbycia mają umożliwić ING uzyskanie niezbędnych środków na pokrycie kosztów planu restrukturyzacji⁽⁴⁾, a w szczególności na spłatę pomocy państwa. Jednak pogorszenie otoczenia finansowego (zob. motyw 26 i następne) spowodowało trudne warunki dla transakcji sprzedaży działalności związanej z ubezpieczeniami⁽⁵⁾.

(175) Na termin zbycia ING Insurance Europe, będący głównym powodem opóźnienia, wpływają jednak różne inne aspekty, których nie można było przewidzieć w 2009 r. i które sprawiają, że dotrzymanie terminu do 2013 r. jest prawie niemożliwe. Po pierwsze, istnieje dalsza niepewność związana z zasadami Wypłacalność II oraz niepewność związana z europejskim kryzysem zadłużeniowym, a także jego bezpośrednim wpływem na sektor ubezpieczeń, biorąc pod uwagę, że zakłady ubezpieczeń stanowią znaczącą grupę podmiotów inwestujących w obligacje skarbowe. Po drugie, ING Insurance Europe posiada zmieniony zakres w wyniku integracji części WUB z Nationale Nederlanden. Po trzecie, istnieją [...] na rynku krajowym Nationale Nederlanden⁽⁶⁾. Wspomniany zmieniony zakres oraz otoczenie regulacyjne i makroekonomiczne spowodowały znaczące zwiększenie trudności w procesie zbycia ING Insurance Europe w perspektywie krótkoterminowej. W tych okolicznościach, biorąc pod uwagę zachowanie zwiększonego podziału obciążenia na skutek powiązanego przedłużenia zakazu przejść i zakazu wykupu lub odkupu instrumentów hybrydowych, przedłużenie okresu na zbycie do 2015 r. można uznać za rozsądne.

(176) Jeżeli chodzi o przedłużenie terminu w odniesieniu do ING Insurance US, Komisja zauważa, że [...]. Wynikające z tego opóźnienie zbycia można uznać za odpowiednie, ponieważ ING postawił działalność VA w stan likwidacji i w przyszłości będzie podlegał restrykcyjnym zobowiązaniom przewidzianym w załączniku II [...] (7). Jednocześnie ING nadal jest zobowiązany do kontynuowania przewidzianej IPO w odniesieniu do reszty ING Insurance US i zobowiązuje się do redukcji ING Insurance US do końca 2013 r. o 50 % (wliczając w to redukcję portfela VA), jeżeli chodzi o zaangażowany kapitał. W 2014 r. ING dokona zbycia 50 % działalności z wyłączeniem

(1) N372/2009 AEGON, Dz.U. C 290 z 27.10.2010, s. 1 oraz SA.33303 SNS REAAL, Dz.U. C 33 z 7.2.2012, s. 5.

(2) Początkowo [15–25] %, zob. motyw (97) decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. W motywie (189) decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Komisja przyjęła już obniżenie wewnętrznej stopy zwrotu na poziomie 15 % jako odpowiednie wynagrodzenie do celów swojej analizy zgodności.

(3) SA.33303 SNS REAAL, Dz.U. C 33 z 7.2.2012, s. 5, SA.29833 KBC, Dz.U. C 135 z 09.05.2012, s. 5.

(4) Zob. motyw (192) decyzji o restrukturyzacji z 2012 r.

(5) Mimo że niektóre transakcje się odbyły, ich wielkość była mniejsza niż wielkość transakcji dotyczącej ING Insurance. Na przykład IPO dotycząca Talanx, przejęcie JEVCO przez Intact Financial Corporation (wartość transakcji 530 mln USD, wskaźnik ceny do wartości księgowej 1,3, maj 2012 r.); przejęcie Old Mutual Skandinavia przez Skandia LifeSkandia AB (wartość transakcji 2 496 mln EUR, wskaźnik ceny do wartości księgowej 1,7, grudzień 2011 r.); przejęcie AXA Canada przez Intact Financial Corporation (wartość transakcji 2 665 mln USD, wskaźnik ceny do wartości księgowej 1,8, maj 2011 r.); przejęcie Tower Australia przez Dai Ichi Life (wartość transakcji 1 432 mln USD, wskaźnik ceny do wartości księgowej 1,94, grudzień 2010 r.)

(6) Zob. motyw (28).

(7) Ponadto zatrzymanie powinno być jedynie tymczasowe, ponieważ ING zobowiązał się sprzedać działalność VA [...]. Monitorowanie przedmiotowego zobowiązania obejmuje okresowe badania rynku w celu upewnienia się, że przedłużenie terminu zbycia dzięki zmianie warunków zbycia dotyczących portfela VA ogranicza się do wymaganego minimum.

portfela VA. Komisja uważa przedmiotowe podejście za dopuszczalne rozwiązanie. Jest ono także odpowiednie pod względem podziału obciążenia dzięki powiązanemu przedłużeniu zakazu przejść i zakazu wykupu lub odkupu instrumentów hybrydowych.

- (177) Przede wszystkim, niezależnie od opóźnień w sprzedaży działalności ubezpieczeniowej w Europie i w Stanach Zjednoczonych, ING nadal powinien być w stanie przestrzegać ustalonego harmonogramu spłat do 2015 r. Zmiana szczegółowych ustaleń zbycia, które zgodnie ze zmienionym zobowiązaniem, w pierwszej kolejności odbyłoby się poprzez sprzedaż ponad 50 % właściwej działalności ubezpieczeniowej, nie spowodowała zmiany przedmiotowej oceny. Chociaż Komisja zauważa, że sprzedaż większości stosownych działalności umożliwi oddzielenie ich od ING z księgowego i regulacyjnego punktu widzenia, z zadowoleniem zauważa ona również, iż Niderlandy dodatkowo zobowiązują się, że ING dokona zbycia działalności ubezpieczeniowej w Azji i Stanach Zjednoczonych do końca 2016 r. oraz ING Insurance Europe w pełni do końca 2018 r.
- (178) W świetle powyższego Komisja uważa, że zmiany nie podają w wątpliwość wniosku z decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. w odniesieniu do poziomu podziału obciążenia i oddalają wątpliwości Komisji dotyczące wynagrodzenia za papiery wartościowe CT1.

Zakłócenie konkurencji

- (179) Zmiany zgłoszone Komisji dotyczą w szczególności odpowiedniego wynagrodzenia za pomoc państwa oraz zbycia nowej siły konkurencyjnej na niderlandzkim rynku detalicznym.
- (180) Po pierwsze, Komisja zauważa, że ING zapewnił odpowiednie wynagrodzenie za papiery wartościowe CT1⁽¹⁾. Poziom wynagrodzenia należy ocenić w powiązaniu ze spłatą. Podczas gdy odpowiedni poziom wynagrodzenia jest niezbędny, aby zaradzić istniejącym zakłóceniom konkurencji, wcześniejsza spłata ograniczy wpływ pomocy państwa. Komisja ustaliła już, że - zgodnie z harmonogramem spłat - wewnętrzną stopę zwrotu osiągniętą dzięki środkowi mającemu formę dokapitalizowania wyznaczono na poziomie 12,5 %, który uznaje ona za odpowiedni. Ponadto, zgodnie ze zobowiązaniami, kapitał państwowy zostanie w pełni spłacony do 2015 r.
- (181) Po drugie, zobowiązując się do zbycia WUB, Niderlandy i ING podjęły się wprowadzenia na niderlandzki rynek detaliczny rentownej i konkurencyjnej nowej siły. Niderlandy i ING nie zrealizowały tego początkowego zobowiązania. Jako alternatywę zaproponowały scenariusz Van Gogh, co wzbudziło wątpliwości Komisji wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania. Wspomniane niedociągnięcia naprawiono dzięki trzem kluczowym zobowiązaniom, które łącznie dostosowują ponownie zachęty zapewnione dla ING do stworzenia stabilnego nowego podmiotu na rynku niderlandzkim.
- (182) Komisja z zadowoleniem zauważa zobowiązanie dotyczące powiązanego zakazu opisane w motywach 83–86,

które stanowi ograniczenie produkcji nowych kredytów hipotecznych ING jako wielokrotności produkcji NN Bank. Gwarantuje to, że ING będzie miał zachęty, aby osiągać poziom produkcji, do jakiego się zobowiązał, w odniesieniu do NN Bank, a tym samym aby osiągnąć udział w rynku, do jakiego się zobowiązał, na poziomie około [2–9] %. Wielokrotność w wysokości [2–4] powiązania produkcji kredytów hipotecznych ING i NN Bank opiera się na średniej produkcji nowych kredytów hipotecznych ING, wyłączając prolongaty, od 2011 r.⁽²⁾ w porównaniu do przewidywanej rocznej produkcji NN Bank w wysokości [1,5–6] mld EUR. Jeżeli NN Bank osiągnie mało zadowalające wyniki w porównaniu do jego minimalnej docelowej nowej produkcji, ING z kolei poniesie stratę pod względem udziału w rynku.

- (183) W obecnym otoczeniu makroekonomicznym, w którym przyszyły rozwój rozmiaru rynku można przewidywać tylko ze względnie wysoką niepewnością, stosowne jest ustalenie ograniczenia produkcji zależnego od wyników działalności NN Bank, a nie ustalonego na poziomie bezwzględny. Powiązanie w przedmiotowym zakazie zagwarantuje, że w przypadku polepszenia lub pogorszenia sytuacji na rynku w stopniu większym niż oczekiwano ING będzie posiadał niezbędne zachęty pozwalające na utrzymanie udziału NN Bank w rynku na przewidywanym poziomie.
- (184) Przedmiotowe zobowiązanie dotyczące powiązanego zakazu jest dalej wzmocnione dzięki zobowiązaniu do samofinansowania opisanemu w motywach 87–96. W rzeczywistości nowa produkcja NN Bank powinna być samofinansowana w celu zapewnienia prawdziwej niezależności od ING w perspektywie średnioterminowej. Powiązany zakaz może doprowadzić ING do zachęcania NN Bank do finansowania jego nowej produkcji w sposób nie zrównoważony, aby uniknąć ograniczenia produkcji w odniesieniu do ING w perspektywie krótkoterminowej. ING zobowiązał się, że finansowanie w dużym stopniu będzie się składać ze zobowiązań klientów o tyle, o ile całkowita wielkość depozytów i finansowania hurtowego będą stanowiły co najmniej 75 % w pierwszym roku, 80 % w drugim roku i 85 % w trzecim roku finansowania na podstawie założeń scenariusza bazowego, przy czym finansowanie hurtowe musi ograniczać się do [1–4] mld EUR.
- (185) Dodatkowo, w celu osiągnięcia masy krytycznej pod względem udziału w rynku na poziomie [2–9] %, dopuszcza się, aby do momentu zbycia ING finansował NN Bank do maksymalnej kwoty w wysokości 2,7 mld EUR zgodnie z planem operacyjnym NN Bank. W celu osiągnięcia niezależności NN Bank jako nowego podmiotu na niderlandzkim rynku bankowości detalicznej, przedmiotowe finansowanie po zbyciu może mieć miejsce jedynie w formie papierów wartościowych wydawanych przez NN Bank i nabywanych przez ING w ramach transakcji zgodnych z warunkami rynkowymi. Komisja z zadowoleniem zauważa, że na podstawie przedmiotowego zobowiązania ING nie może wpływać na strategię biznesową NN Bank, grożąc nagłym wycofaniem finansowania NN Bank, ponieważ termin zapadalności papierów wartościowych będzie wynosił co najmniej pięć do dziesięciu lat.

⁽¹⁾ W pkt 34 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zauważa się, że odpowiednia opłata jest jednym z najodpowiedniejszych ograniczeń zakłóceń konkurencji, ponieważ ogranicza kwotę pomocy.

⁽²⁾ Zob. dane liczbowe 1 w motywie 77.

- (186) W swoim studium przypadku NN Bank przewiduje zapewnić w sposób zrównoważony finansowanie na poziomie do [2–8] mld EUR. W przypadku osiągnięcia wspomnianego poziomu NN Bank osiągnie wystarczającą wielkość, aby ugruntować swoją pozycję jako nowy podmiot na rynku. W związku z tym dopuszcza się, aby własna produkcja ING nie ograniczała się do wspomnianego poziomu.
- (187) Wiarygodność strategii samofinansowania NN Bank będzie zapewniona dzięki monitorowaniu i wdrażaniu w sposób ciągły działań naprawczych przewidzianych w ramach zobowiązań podjętych przez Niderlandy. Przedmiotowe działania naprawcze są ukierunkowane na zaradzenie ewentualnym deficytom w ramach samofinansowania oraz na stworzenie dodatkowych zachęt dla ING mających zapewnić osiągnięcie celów dotyczących finansowania NN Bank. Ciągłe monitorowanie umożliwi wykrycie niedociągnięć na czas i przed upływem terminu ostatecznego zbycia.
- (188) Po trzecie, w odniesieniu do wpływu NN Bank na konkurencję na rynku bankowości detalicznej w Niderlandach, który będzie rynkiem podstawowym, na którym ING nadal będzie prowadził działalność po zakończeniu procesu restrukturyzacji, Komisja z zadowoleniem zauważa fakt, że ING zobowiązał się do zachowania minimalnej wielkości rocznej nowej produkcji oraz udziału NN Bank w rynku zarówno kredytów hipotecznych⁽¹⁾, jak i usług finansowych dla klientów indywidualnych⁽²⁾. Przedmiotowe zobowiązanie powinno zapewnić osiągnięcie przez NN Bank skali krytycznej we wspomnianych dwóch istotnych liniach biznesowych po stronie aktywów w bilansie.
- (189) W tym przypadku również wiarygodność przedmiotowych zobowiązań jest zapewniana przez fakt, że ING podejmie działania naprawcze, jeżeli NN Bank nie osiągnie wyznaczonych mu celów. Komisja zauważa, że ING zobowiązał się do przeniesienia relacji z klientami indywidualnymi poprzez przeniesienie kredytów hipotecznych do NN Bank, przy czym ING w całości i wyłącznie pokryłby koszty przeniesienia. Taki mechanizm pozwala uniknąć zagrożenia związanego z niską jakością realizacji na skutek na przykład sekurytyzacji starego portfela, w ramach którego oferowano by NN Bank kilka szans na rynku w celu zwiększenia jego udziału w rynku.
- (190) W odniesieniu do zakresu asortymentu produktów NN Bank Komisja zauważa fakt, że NN Bank będzie prowadził działalność w pięciu dziedzinach produktów, to znaczy kredytów hipotecznych, usług finansowych dla klientów indywidualnych, oszczędności, dożywotnich emerytur kapitałowych oferowanych przez bank i detalicznych papierów wartościowych. Fakt, że NN Bank powiększył swój zakres produktów w stosunku do przewidzianego w ramach zobowiązania dotyczącego WUB w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. dzięki rozwijaniu udogodnienia płatniczego w formie karty kredytowej, dalej przyczynia się do dywersyfikacji modelu biznesowego i w efekcie eliminuje jedno z niedociągnięć w modelu biznesowym WUB, mianowicie jego status jako ubezpieczyciela obligacji w zakresie kredytów hipotecznych.
- (191) W scenariuszu Van Gogh wyeliminowano szereg problemów związanych z rentownością, które utrudniły zbycie WUB (w szczególności duża luka w finansowaniu). W obecnych prognozach finansowych dla NN Bank wskazuje się, że może on być rentownym podmiotem. W odniesieniu do adekwatności kapitałowej Komisja zauważa, że wypłacalność banku w perspektywie średnioterminowej zostanie zapewniona dzięki zobowiązaniu ING do zapewnienia NN Bank minimalnego współczynnika kapitału Tier I na poziomie 12 %. Jednocześnie oferta NN Bank dotycząca kart kredytowych powinna również przyczynić się do zwiększenia lojalności osób posiadających rachunki oszczędnościowe. Ponadto Komisja zauważa, że NN Bank skorzysta na kondycji finansowej jego spółki dominującej ING Insurance Europe. W sumie środki zaproponowane przez Niderlandy zapewniają prawdopodobny scenariusz dla rentownej i konkurencyjnej siły na niderlandzkim rynku detalicznym. Zobowiązania, a w szczególności jasno zdefiniowane działania naprawcze oraz mechanizmy uruchamiające, powinny zapewnić wystarczającą pewność skutecznej realizacji. Przedmiotową ocenę podkreśla się również w uwagach osób trzecich, w których powtarza się wiarygodność modelu biznesowego NN Bank.
- (192) Komisja zauważa, że przedłużenie zakazu przywództwa cenowego na rynkach, w których udział ING jest na poziomie co najmniej 5 %, stanowi dodatkowy środek, który służy ograniczeniu zakłóceń konkurencji. Przedmiotowe przedłużenie nie ma zastosowania w Niderlandach, gdzie utrzymanie obecnego udziału ING w rynku kredytów hipotecznych zależy od powodzenia NN Bank z powodu powiązanego zakazu. Niezależnie od faktu, że uwagi *Vereniging Eigen Huis* nie mają znaczenia w odniesieniu do wątpliwości wyrażonych przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania ani nie ujawniają bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego między zakazem przywództwa cenowego nałożonym na ING a zachowaniem niderlandzkiego rynku kredytów hipotecznych, w każdym przypadku odniesiono by się do nich, ograniczając zakres zakazu przywództwa cenowego.
- (193) Przedłużone zabezpieczenia związane z określonymi zachowaniami również neutralizują zakłócenia konkurencji wynikające z faktu, że opóźnił się proces zbycia. Takie ograniczanie ryzyka są zgodne z praktyką Komisji w innych niedawnych sprawach⁽³⁾.
- (194) W związku z tym Komisja uważa, że zmiana zobowiązania WUB w połączeniu z przedłużeniem zakazu przywództwa cenowego oraz zakazem przejęć nie podają w wątpliwość wniosku Komisji sformułowanego w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r., że istnieją wystarczające środki w celu ograniczenia zakłócenia konkurencji.

(1) Kwota [1,5–6] mld EUR odpowiednio średnio [2–9] % w latach 2013–2015, zob. motyw 79.

(2) Kwota [40–140] mln EUR odpowiednio [0,5–6] % do 2015 r., zob. motyw 80.

(3) Decyzja w sprawie SA.34539 Commerzbank, Dz.U. C 177 z 20.06.2012, s. 20 oraz decyzja w sprawie SA.29833 KBC, Dz.U. C 135 z 09.05.2012, s. 5.

- (195) Biorąc pod uwagę bilans środków, Komisja jest zdania, że nowe zobowiązania są wystarczające, aby rozwiązać wątpliwości Komisji wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania w odniesieniu do nadmiernego zakłócania konkurencji oraz zapewnić zgodność pomocy na restrukturyzację.

Wniosek

- (196) W świetle powyższego, w wyniku zmian zobowiązań oraz spłaty kwoty w wysokości 4,5 mld EUR według ustalonego harmonogramu spłat, ocena zgodności zostaje dostosowana do decyzji o restrukturyzacji 2012 r. w zakresie, w jakim zmiany te mogą zapewnić przywrócenie rentowności, podział obciążenia oraz rozwiązanie kwestii zakłócania konkurencji. Proponowana zmiana decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. na podstawie nowych zobowiązań w dalszym ciągu zapewnia zgodność z rynkiem wewnętrznym środka dokapitalizowania oraz pomocy na restrukturyzację przyznanych ING przez Niderlandy. Na tej podstawie wątpliwości, które Komisja wyraziła w decyzji o wszczęciu postępowania, zostały rozwiązane,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zastrzyk kapitałowy w kwocie 10 mld EUR subskrybowany przez Niderlandy dnia 22 października 2008 r. pozostaje zgodny z rynkiem wewnętrznym w świetle zobowiązań określonych w załączniku I.

Artykuł 2

Pomoc państwa, o której mowa w decyzji Komisji z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie SA.28855 (N 373/2009) (ex C 10/2009 i ex N528/2008), pozostaje zgodna z rynkiem wewnętrznym w świetle zobowiązań określonych w załączniku I.

Zobowiązania określone w załączniku do w decyzji Komisji z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie SA.28855 (N 373/2009) (ex C 10/2009 i ex N528/2008) zostają zastąpione zobowiązaniami określonymi w załączniku I.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 16 listopada 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

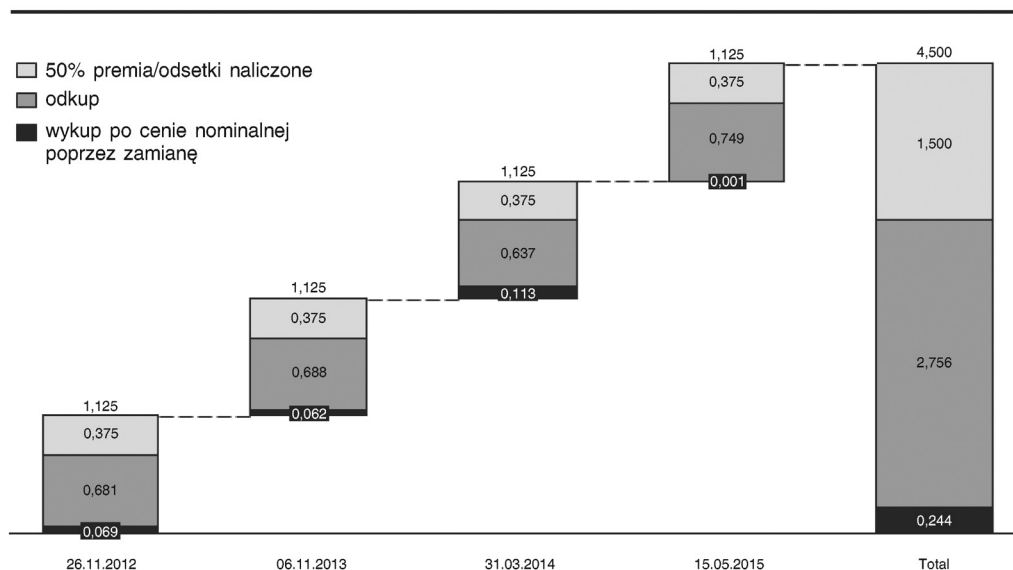
ZAŁĄCZNIK I

KATALOG ZOBOWIĄZAŃ

a) Spłata pozostałych papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I;

- ING spłaci pozostałe 300 000 000 papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I na rzecz Niderlandów zgodnie z następującym harmonogramem: (i) 1 125 mln EUR do dnia 26 listopada 2012 r., (ii) 1 125 mln EUR do dnia 6 listopada 2013 r., (iii) 1 125 mln EUR do dnia 31 marca 2014 r., oraz (iv) 1 125 mln EUR do dnia 15 maja 2015 r., jak przedstawiono bardziej szczegółowo w harmonogramie znajdującym się poniżej.

Harmonogram spłat
(w mld EUR)

Aby suma całkowitej spłaty wyniosła dokładnie 4,5 mld EUR, w odniesieniu do niewielkiej jej części ING będzie musiał skorzystać z opcji zamiany papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I, ponieważ odkup na poziomie 150 % uruchomi odsetki naliczone, jeżeli nie będzie dokonywany dnia 13 maja każdego roku. W przypadku (takiej) zamiany (opisanej również w ramach przedmiotowego zobowiązania poniżej) państwo niderlandzkie zdecyduje się na wykup po cenie nominalnej w gotówce.

- Przedmiotowe spłaty w głównej mierze zostaną dokonane poprzez wykup papierów wartościowych kapitału podstawowego Tier I od Niderlandów oraz wypłatę powiązanej premii w wysokości 50 %. Harmonogram, o którym mowa powyżej, prowadzi do całkowitej spłaty kwoty 4,5 mld EUR przekładającej się na ogólną wewnętrzną stopę zwrotu na poziomie równym dokładnie 12,5 %, co przewyższa ogólny zwrot co najmniej o 10 %, o czym mowa w decyzji Komisji z dnia 12 listopada 2008 r. ING skorzysta z opcji zamiany jedynie w zakresie, w jakim uruchomione zostaną wypłaty kuponu lub odsetki naliczone będą należne, tak aby wpływy były równe całkowitej kwocie 4,5 mld EUR. W takim przypadku wypłaty kuponu lub wypłaty odsetek naliczonych, przynoszące dochody przekraczające całkowitą kwotę 4,5 mld EUR będą faktycznie odliczane od płatności premii w wysokości 50 % lub w stosownych przypadkach będą z nią rozliczane. Całkowitą spłatę kwoty 4,5 mld EUR można osiągnąć poprzez – proporcjonalną – zamianę części pozostałych papierów wartościowych zamiast ich odkupywania. Wszystkie pozostałe wypłaty (wypłata nominalna, premia, wypłaty kuponu lub wypłata odsetek naliczonych) dają łączną kwotę w wysokości 4,5 mld EUR.
- Faktyczne spłaty transz w ramach wspomnianego powyżej harmonogramu są uzależnione od zatwierdzenia przez Niderlandzki Bank Centralny (DNB).
- ING pragnie spłacić państwo niderlandzkie jak najszybciej i przyspieszy płatności, jeżeli zachowa ostrożność w aktualnej sytuacji finansowej. Jeżeli ING przyspieszy płatności, w rezultacie spowoduje to, że wewnętrzna stopa zwrotu wyniesie ponad 12,5 %.
- Jeżeli transzy spłaty nie można dokonać w całość ani w części, ING uzupełni ją, odpowiednio zwiększając kolejną transzę. Państwo niderlandzkie zobowiązuje się do ponownego zgłoszenia środka dokapitalizowania w formie kapitału podstawowego Tier I w przypadku, gdyby ING nie spłacił w całości dwóch kolejnych transz spłaty.

- Jeżeli ING nie spłaci całkowitej kwoty w wysokości 4,5 mld EUR do dnia 15 maja 2015 r., jak wskazano w harmonogramie powyżej, państwo niderlandzkie zobowiązuje się do ponownego zgłoszenia środka dokapitalizowania w formie kapitału podstawowego Tier I.
- b) zobowiązania dotyczące zmniejszenia sumy bilansowej ING;
- ING kontynuuje obniżanie swojej sumy bilansowej o około 45 % w porównaniu z danymi liczbowymi z trzeciego kwartału 2008 r. pomocą drodze transakcji zbycia⁽¹⁾ lub innych środków, mających na celu zmniejszenie sumy bilansowej (takich jak redukcja portfeli)⁽²⁾ do dnia 31 grudnia 2015 r. Zobowiązanie do zmniejszenia sumy bilansowej oparte jest na danych z trzeciego kwartału 2008 r. i nie uwzględnia ono ewentualnego wpływu naturalnego wzrostu, zmian kursów walutowych, zmian stóp procentowych lub dodatkowych wzrostów związanych z ewentualnymi, nowymi wymogami regulacyjnymi, jak na przykład w przypadku, gdy banki są zobowiązane do utrzymania znacznie większych zabezpieczeń przed utratą płynności z powodu nowych aktów wykonawczych, obowiązujących w całej UE.
- ING nie wprowadzi ograniczenia w zakresie naturalnego (tj. niezwiązanego z przejściami) wzrostu sumy bilansowej swoich spółek. ING kontynuuje ogólną politykę wykorzystywania wzrostu środków powierzanych mu przez klientów głównie w celu zwiększenia kredytowania gospodarki realnej (przedsiębiorstw i konsumentów), a także kontynuuje zmniejszenie swojej ekspozycji na kategorie aktywów wyższego ryzyka w ramach papierów wartościowych zabezpieczonych spłatami komercyjnych kredytów hipotecznych oraz papierów wartościowych zabezpieczonych spłatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych. Zgodnie z realizowaną przez ING ogólną polityką ograniczania ryzyka nie podejmie on nowych inicjatyw, które zwiększają jego bezpośrednią ekspozycję⁽³⁾ w zakresie nieruchomości.
- ING zobowiązuje się do zbycia ponad 50 % działalności ING Insurance/Investment Management (IM) Asia przed dniem 31 grudnia 2013 r., ponad 50 % działalności ING Insurance/IM US przed dniem 31 grudnia 2014 r. oraz ponad 50 % działalności ING Insurance/IM Europe przed dniem 31 grudnia 2015 r.⁽⁴⁾, poza podmiotami/działalnościami gospodarczymi, które już zostały przez ING zbyte, upłynnione lub zamknięte i które wymieniono w motywie 77 decyzji Komisji z 2012 r. oraz w ostatnim dwuletnim sprawozdaniu z postępów⁽⁵⁾. W odniesieniu do działalności US Insurance/IM ING zobowiązuje się ponadto do zbycia co najmniej 25 % wspomnianej działalności przed dniem 31 grudnia 2013 r.⁽⁶⁾.
- Zbyte kontroli nad ponad 50 % udziału ING w przedsiębiorstwie (mierzonego w akcjach) kwalifikuje się jako spełnienie wymogu zbycia. W takim przypadku ING straci większość w zarządzie i dokona dekonsolidacji przedsiębiorstwa (zgodnie z regułami rachunkowości określonymi w MSSF). ING dokona zbycia swoich pozostałych udziałów w (i) ING Insurance/IM Europe przed dniem 31 grudnia 2018 r., (ii) ING Insurance/IM US przed dniem 31 grudnia 2016 r. oraz (iii) ING Insurance/IM Asia przed dniem 31 grudnia 2016 r.
- c) Niderlandy zobowiązują się ponadto do przestrzegania przez ING zakazu przejęć:
- ING zaniecha przejęć instytucji finansowych przez dodatkowy okres. Ponadto ING zaniecha, przez ten sam okres, jakichkolwiek (innych) przejęć przedsiębiorstw, które spowodowałyby spłatę papierów wartościowych CT1 na rzecz Niderlandów. Zakaz przejęć obowiązuje do dnia 18 listopada 2015 r. lub do dnia zbycia ponad 50 % działalności Insurance/IM w Azji, 50 % działalności Insurance/IM US oraz 50 % działalności Insurance/IM Europe, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej⁽⁷⁾;
- niezależnie od tego zakazu grupa ING może przejmować przedsiębiorstwa po uzyskaniu zgody Komisji, w szczególności jeżeli takie działanie uznaje się za niezbędne dla zabezpieczenia stabilności finansowej lub konkurencji na rynkach właściwych;

⁽¹⁾ ING zmniejszy całkowitą sumę bilansową o co najmniej [...] mld EUR (tj. o 45 %) w drodze transakcji zbycia (zgodnie z planem restrukturyzacji ING z 2009 r.).

⁽²⁾ Likwidację United States Variable Annuities i Financial Products można uznać za transakcję zbycia, pod warunkiem, że przeprowadzenie likwidacji jest zgodne z warunkami wymienionymi w załączniku II.

⁽³⁾ Co oznacza wyłączenie kredytów hipotecznych, ponieważ nie są one uznawane za bezpośrednią ekspozycję w zakresie nieruchomości.

⁽⁴⁾ Tzn. wartość 50 % mierzy się w odniesieniu do 50 % akcji plus jednej akcji oraz utraty większości w zarządzie, a także zabiegu księgowego polegającego na dekonsolidacji podmiotu.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z postępów realizacji planu restrukturyzacji ING, wersja ostateczna z dnia 19 czerwca 2012 r.

⁽⁶⁾ Likwidacje przeprowadzone w Stanach Zjednoczonych (tj. działalności Variable Annuities i Financial Products) kwalifikuje się pro forma jako transakcje zbycia. Likwidacje te, mierzone przydzielonym udziałem kapitałowym (na podstawie danych z roku finansowego 2011) łącznie ze zbyciem co najmniej 25 % udziałów w ING Insurance/IM US, będą skutkowały zbyciem ponad 50 % (pro forma) przed dniem 31 grudnia 2014 r.

⁽⁷⁾ W odniesieniu do Insurance/IM US kryterium zbycia w wysokości 50% + zostanie spełnione, gdy tylko ING dokona zbycia 25 % tego przedsiębiorstwa oraz przy uwzględnieniu zbycia pro forma zlikwidowanych przedsiębiorstw (według danych dotyczących przydzielonego udziału kapitałowego z roku finansowego 2011).

d) Niderlandy zobowiązują się także do przestrzegania przez ING Bank zakazu przywództwa cenowego:

ING UE (działalność inna niż ING Direct) > 5 % udziału w rynku

- w odniesieniu do Niderlandów nie będzie obowiązywał zakaz przywództwa cenowego (kredyty hipoteczne, oszczędności, depozyty MŚP, bankowość prywatna itd.). W odniesieniu do pozostałych przedsiębiorstw, innych niż ING Direct, w UE z udziałem w rynku wyższym niż 5 % mają zastosowanie następujące wymogi:
- bez uprzedniej zgody Komisji ING nie będzie oferował bardziej korzystnych cen w odniesieniu do standaryzowanych produktów ING (na rynkach określonych poniżej) niż jego trzech bezpośredni konkurenci o najkorzystniejszych cenach na rynkach UE, w których udział ING przekracza 5 %. W związku z tym ING może w najlepszym razie oferować cenę, dopóki na rynku będą istniały co najmniej trzy produkty o korzystniejszej cenie;
- zobowiązanie to ogranicza się do standaryzowanych produktów ING na następujących rynkach produktowych: (i) rynku detalicznych produktów oszczędnościowych; (ii) rynku detalicznych kredytów hipotecznych; (iii) usług bankowości prywatnej w zakresie, w jakim dotyczą one produktów hipotecznych albo produktów oszczędnościowych; lub (iv) depozytów dla MŚP (MŚP określane według definicji MŚP używanej zwyczajowo/obecnie przez ING w jego działalności w odpowiednim państwie). Z chwilą, gdy ING uzyska informacje świadczące o tym, że oferuje swoje produkty po cenach korzystniejszych niż jego trzech konkurenci oferujący najkorzystniejsze ceny, jak najszybciej i bez zbędnej zwłoki – w ciągu [0–20] dni roboczych, jeżeli pozwalają na to (lokalne) przepisy prawa i przepisy wykonawcze – dostosuje swoją cenę do poziomu, który jest zgodny z niniejszym zobowiązaniem. W momencie ustalania cen ING oceni, czy są one zgodne z ograniczeniami dotyczącymi przywództwa cenowego. W celu zminimalizowania konfliktów między zakazem przywództwa cenowego a ograniczeniami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie dostosowywania cen ING ograniczy ważność swoich ofert rynkowych maksymalnie do trzech miesięcy;

ING Direct UE

- ponadto aby wesprzeć długookresową rentowność ING, ING Direct zaniecha, bez uprzedniej zgody Komisji, oferowania cen korzystniejszych niż jego bezpośredni konkurent oferujący najkorzystniejsze ceny (spośród dziesięciu instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału we właściwym rynku produktowym) ⁽¹⁾ w odniesieniu do standaryzowanych produktów ING na detalicznych rynkach kredytów hipotecznych i oszczędności na terytorium UE. W związku z tym ING może w najlepszym razie oferować cenę, której dopóki na rynku będzie istniał co najmniej jeden produkt o korzystniejszej cenie. „Instytucja finansowa” będzie definiowana jako wszystkie przedsiębiorstwa w ramach grupy (np. z uwzględnieniem drugich marek i jednostek zależnych). Wszystkie ceny oferowane przez taką instytucję finansową (w tym ceny drugich marek i jednostek zależnych) można stosować do celów ustalenia poziomu referencyjnego;
- z chwilą, gdy ING Direct uzyska informacje świadczące o tym, że stało się liderem cenowym na rynkach detalicznych kredytów hipotecznych lub oszczędności na terytorium UE, ING Direct dostosuje jak najszybciej i bez zbędnej zwłoki swoją cenę do poziomu, który jest zgodny z niniejszym zobowiązaniem w ciągu [0–20] dni roboczych, jeżeli pozwalają na to (lokalne) przepisy prawa i przepisy wykonawcze. W momencie ustalania cen ING Direct oceni, czy są one zgodne z ograniczeniami. W celu zminimalizowania konfliktów między zakazem przywództwa cenowego a ograniczeniami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie dostosowywania cen ING ograniczy ważność swoich ofert rynkowych maksymalnie do trzech miesięcy;
- jeżeli liczba cen poziomu referencyjnego opartych na najlepszym wskaźniku każdej z dziesięciu wspomnianych instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku jest mniejsza niż dziesięć, należy wykorzystać wskaźnik 11., 12., 13 itd. największej instytucji finansowej, dopóki nie zostanie ustalone dziesięć cen z różnych instytucji finansowych;
- w odniesieniu do każdego państwa i grupy produktu uzgodniono ustalony z góry wykaz instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku (zawarty w osobnym dokumencie, który uzgodniono z Komisją jako podstawę monitorowania), który będzie wykorzystywany do dnia 30 czerwca 2013 r. i okresowo uaktualniany. W drugim kwartale 2013 r. podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego dokona przeglądu wykazu i zaproponuje zmiany, jeżeli zajdzie taka konieczność.

⁽¹⁾ Jeżeli ING Direct samo nie zalicza się do dziesięciu największych instytucji finansowych, jego porównanie można dokonać w odniesieniu do dziesięciu (danych) (największych) podmiotów. Jeżeli ING Direct zalicza się do dziesięciu największych instytucji finansowych, porównanie należy dokonać w odniesieniu do pozostałych dziesięciu największych podmiotów na rynku. Druga zasada nie ma zastosowania do ING Direct Austria, którego porównanie można zawsze dokonywać w odniesieniu do dziesięciu pozostałych (największych) podmiotów.

W przypadku Hiszpanii, Francji i Włoch zawarto szczególne umowy w sprawie poziomów referencyjnych. Szczególnie w przypadku Włoch (wskaźnik bazowy) ING zobowiązuje się ustalać cenę niższą niż najwyższy wskaźnik bazowy we Włoszech w stosunku do całego rynku produktów oszczędnościowych (z wyłączeniem trzech podmiotów niszowych [...]). Nowe podmioty wchodzące na rynek zostaną ocenione przez podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego. Poziom referencyjny dla preferencyjnych, zmiennych stóp procentowych produktów oszczędnościowych we Włoszech ustalono w oparciu o dane dziesięciu instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku. W odniesieniu do każdej instytucji pod uwagę zostanie wzięta najwyższa preferencyjna, zmienna stopa procentowa produktów oszczędnościowych. Jeżeli dana instytucja finansowa nie oferuje preferencyjnej, zmiennej stopy procentowej, zamiast niej zastosowana zostanie najwyższa [1–12]-miesięczna oferta depozytów terminowych. Jeżeli jednak więcej niż [2–6] spośród dziesięciu instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku oferuje preferencyjną, zmienną stopę procentową, nie ma możliwości zastosowania [1–12]-miesięcznych depozytów terminowych. ING zobowiązuje się do ustalania ceny niższej niż cena najlepszej oferty we wspomnianym wykazie referencyjnym. Szczegóły dotyczące wyjątków i inne wyjaśnienia zawarto w osobnym dokumencie, który uzgodniono z Komisją jako podstawę monitorowania;

Postanowienia ogólne

- ponadto ING nie będzie oferował zachęt do nabywania oferty (np. premii gotówkowych), wypłacanych w celu otwarcia rachunku oszczędnościowego, które w połączeniu z oferowaną stopą procentową są korzystniejsze niż dające najwyższą wartość połączenie stopy procentowej i zachęty do nabywania oferty na rynku produktów oszczędnościowych. Ponadto w przypadku oferowania pakietu produktów (w tym rachunku oszczędnościowego) każde połączenie stóp procentowych i zachęt do nabywania w odniesieniu do takiego pakietu nie będzie wyższe niż dające najwyższą wartość połączenie stóp procentowych i zachęt do nabywania na rynku produktów oszczędnościowych lub w odniesieniu do podobnego pakietu. Pakiet obejmuje ustalenie ceny samego produktu. W obliczenia łącznej wartości oferty zachęta do nabywania ma formę bonifikaty udzielanej z pierwszym średnim depozytem ING na okres 12 miesięcy, co w rezultacie pozwala uzyskać efektywną łączną stopę procentową. W odniesieniu do ING UE ((przedsiębiorstwa inne niż ING Direct) > 5 % udziału w rynku), pakiety zostaną porównane z pakietami trzech bezpośrednich konkurentów oferujących najkorzystniejsze ceny. Natomiast w przypadku ING Direct pakiety zostaną porównane z pakietami instytucji finansowych najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku na właściwym rynku produktowym;
 - w przypadku zmian rynkowych prowadzących do braku istotnej konkurencji w ramach określonej kategorii referencyjnej, nawet po uwzględnieniu wszystkich instytucji finansowych lub w przypadku konkurentów (i) przekazujących klientom nieprawidłowe lub niepełne informacje na temat zakazu przywództwa cenowego, któremu podlega ING lub (ii) próbujących narazić ING na ryzyko naruszenia zakazu przywództwa cenowego podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego, po konsultacji z Komisją, złoży wniosek i wystąpi o zgodę Komisji i ING na znalezienie rozwiązania w duchu rozwiązań zawartych w osobnym dokumencie, który uzgodniono z Komisją jako podstawę monitorowania;
 - ograniczenia związane z zakazem przywództwa cenowego, do przestrzegania których ING zobowiązało się w 2009 r. i które zawarto w załączniku do decyzji Komisji z dnia 11 maja 2012 r., pozostaną w mocy po przyjęciu decyzji Komisji w sprawie niniejszego, zmienionego załącznika przez okres przejściowy nie dłuższy niż trzy miesiące. Zmienione ograniczenia określone w niniejszym załączniku wejdą w życie trzy miesiące po przyjęciu decyzji Komisji w sprawie niniejszego, zmienionego załącznika. Zakaz przywództwa cenowego obowiązuje do dnia 18 listopada 2015 r. lub do dnia zbycia ponad 50 % działalności Insurance/IM w Azji, 50 % działalności Insurance/IM w Stanach Zjednoczonych⁽¹⁾ oraz 50 % działalności Insurance/IM w Europie, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Niderlandy wyznaczą podmiot nadzorujący, wybranego wcześniej i zaproponowanego przez ING, który będzie monitorował wywiązywanie się z tego zobowiązania („podmiot nadzorujący przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego”). Wyznaczenie podmiotu nadzorującego przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego podlega zatwierdzeniu przez Komisję;
- e) Niderlandy zobowiązują się do przestrzegania szeregu szczegółowych przepisów w odniesieniu do wydzielenia WUH/ Interadvies:
- odniesiono się do wniosku o wszczęcie przeglądu/ uzasadnienia ekonomicznego (Van Gogh) złożonego przez Niderlandy z dnia 4 listopada 2011 r. oraz późniejszych aktualizacji przedstawionych Komisji, w szczególności uaktualnienia scenariusza działalności z dnia 11 lipca 2012 r. Zobowiązania określone w scenariuszu Van Gogh przedstawiono poniżej;
 - ING utworzy nowe przedsiębiorstwo do zbycia w Niderlandach, które zostanie wydzielone z jego obecnej niderlandzkiej detalicznej działalności bankowej, w odniesieniu do przedmiotowego przedsiębiorstwa opracowano następujące kluczowe prognozy finansowe⁽²⁾:

(1) W odniesieniu do Insurance/IM US kryterium zbycia w wysokości 50% + zostanie spełnione, gdy tylko ING dokona zbycia 25 % tego przedsiębiorstwa oraz przy uwzględnieniu zbycia pro forma zlikwidowanych przedsiębiorstw (według danych dotyczących przydzielonego udziału kapitałowego z roku finansowego 2011).

(2) Prognozy dotyczące kredytów hipotecznych opierają się na rocznej produkcji o wartości [1,5–7] EUR (scenariusz bazowy). Prognozy dotyczące finansów konsumentów opierają się na celach produkcyjnych określonych w dalszej części. Dane rzeczywiste mogą się różnić z powodu działań klientów w zakresie przedterminowych spłat, wartość produkcji będzie jednak zgodna z celami określonymi w ramach zobowiązań w dalszej części. Łączna wartość depozytów oraz finansowania hurtowego będzie się mieścić w zakresach określonych na dany rok w ramach zobowiązań przedstawionych w dalszej części.

Bilanse klientów i prognozy dotyczące finansowania NN Bank

(mln)

	Początek	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Bilanse klientów						
Kredyty hipoteczne	EUR 2 600	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Usługi finansowe dla klientów	EUR 188	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Depozyty klientów	EUR 2 940	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finansowanie hurtowe						
Finansowanie ING Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rynki kapitałowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- w rezultacie to nowe przedsiębiorstwo musi stać się rentownym i konkurencyjnym podmiotem, który będzie samodzielny i oddzielony od segmentów działalności zachowanych przez ING. Nowe przedsiębiorstwo będzie obejmować części działalności już wydzielonego i samodzielnego działu bankowości Westland Utrecht/Interadvies (Westland Utrecht Bank) oraz obecne (ograniczone) działania niedawno utworzonego działu bankowości Nationale Nederlanden (NN Bank);
- zbywalna działalność zostanie podporządkowana ING Insurance/IM Europe, którego cechuje długoterminowe zaangażowanie strategiczne na niderlandzkim rynku detalicznym, i będzie funkcjonować pod marką „Nationale Nederlanden” (jako „NN Bank”), dysponując własnymi zdolnościami finansowania oraz rozbudowaną siecią dystrybucji. W rezultacie NN Bank zostanie zbyty jako część ING Insurance/IM Europe najpóźniej do dnia 31 grudnia 2015 r. Zbycie NN Bank najprawdopodobniej odbędzie się w drodze pierwszej oferty publicznej;
- NN Bank będzie oferował szeroką i spójną linię produktów, obejmującą kredyty hipoteczne, oszczędności, bankowe dożywotnie emerytury kapitałowe, inwestycje i produkty związane z kredytami konsumenckimi, w połączeniu z podstawowymi detalicznymi produktami ubezpieczeniowymi zakładów ubezpieczeń NN Life i P&C ⁽¹⁾. NN Bank będzie docierał do klientów dzięki zintegrowanemu modelowi dystrybucji za pośrednictwem wielu kanałów, wykorzystując niezależnych doradców finansowych oraz zależnych agentów o ogólnokrajowym zasięgu doradztwa w zakresie złożonych sytuacji i instrumentów finansowych, oraz w coraz większym stopniu dzięki internetowym i telefonicznym centróm obsługi i sprzedaży. Wszystkie przedmiotowe kanały dystrybucji łącznie zapewniają dostęp ponad 2,5 mln klientów NN;
- NN Bank będzie w przeważającym samodzielny finansowo dzięki detalicznym produktom oszczędnościowym oraz nadwyżkom finansowania pochodzącego z działalności ubezpieczeniowej, a w razie potrzeby uzupełnianym finansowaniem zewnętrznym. NN ma dostęp do finansowania i kapitału umożliwiającego wzrost i produkcję kredytów hipotecznych, co stanowi przewagę konkurencyjną w obecnych warunkach rynkowych;
- w wyniku realizacji propozycji scenariusza działalności część istniejącego portfela Westland Utrecht Bank pozostanie w ING. Na początku bilans NN Bank będzie niewielki, aby zapewnić odpowiednie dopasowanie aktywów i zobowiązań oraz szybki wzrost w celu osiągnięcia statusu podmiotu średniej wielkości. NN Bank otrzyma wystarczające dokapitalizowanie, aby zrealizować swój długookresowy plan wzrostu: ING przeniesie korzyści gospodarcze zachowanego przez ING portfela (kwotę 350 mln EUR obliczoną na podstawie obecnej wartości netto korzyści (gospodarczych) tego portfela) w formie dokonanego z góry zastrzyku kapitałowego oraz zapewni dodatkowy kapitał (w maksymalnej kwocie 120 mln EUR), jeżeli i kiedy zajdzie taka potrzeba, jednak ostatecznie bezpośrednio przed zbyciem (jeżeli wskaźnik dźwigni określony w pakiecie Bazylea III wejdzie w życie oraz gdy NN Bank będzie potrzebował kapitału na realizację swojego planu operacyjnego). Zapewni to wzrost do około 2016 r., po którym NN Bank będzie w stanie finansować swój wzrost samodzielnie. ING poniesie w związku z tym wszelkie koszty i ryzyko związane z zachowanym portfelem kredytów hipotecznych (aż do terminu ich zapadalności) i przeniesie zyski do NN Bank;
- w odniesieniu do kredytów hipotecznych i kredytów konsumenckich NN Bank będzie miał do zrealizowania następujące cele:

⁽¹⁾ Obecnie NN Bank oferuje jedynie bankowe dożywotnie emerytury kapitałowe i kredyty (konsumenckie). W celu przedłużenia działalności lub produktu należy uzyskać zgodę Niderlandzkiego Banku Centralnego.

Kredyty hipoteczne

W zakresie kredytów hipotecznych średnia roczna nowa produkcja NN Bank, w tym prolongaty z portfela (pod marką NN) będącego w posiadaniu ING Bank, wyniesie co najmniej [1,5–6] mld EUR rocznie, osiągając poziom [2–9] % całkowitej produkcji kredytów hipotecznych na rynku niderlandzkim, przy czym maksymalnie wyniesie [2–8] mld EUR rocznie od 2013 r. (począwszy od dnia rozpoczęcia działalności przez NN Bank ⁽¹⁾) do 2015 r. Jeżeli przedmiotowe kryteria nie zostaną spełnione, ING zobowiązuje się do podjęcia wszystkich następujących działań:

- przeniesienia relacji z klientami indywidualnymi poprzez przeniesienie kredytów hipotecznych do NN Bank (w oparciu o indywidualne oferty skierowane do klientów posiadających kredyty hipoteczne w ING Bank ⁽²⁾) (w zakresie zależnym od konieczności osiągnięcia wspomnianego powyżej udziału w rynku; wybranych portfeli ING z prawdopodobieństwami niewykonania zobowiązania oraz strat z tytułu niewykonania zobowiązania ⁽³⁾ zgodnie ze scenariuszem działania);
- przeniesienia własności przedmiotowych kredytów hipotecznych bez żadnej dodatkowej opłaty ze strony klientów lub ze strony NN Bank;
- zezwolenia NN Bank na korzystanie z kanałów dystrybucji ING Bank w celu oferowania kredytów hipotecznych NN Bank klientom ING Bank, aby osiągnąć wspomniane cele.

Kredyty konsumenckie

W zakresie kredytów konsumenckich nowa produkcja NN Bank wyniesie co najmniej [10–100] mln EUR w skali roku, osiągając poziom równy co najmniej [0,5–4] % całkowitej produkcji kredytów konsumenckich na rynku niderlandzkim do dnia 31 grudnia 2013 r. ⁽⁴⁾. Nowa produkcja NN Bank wyniesie co najmniej [40–140] mln EUR w skali roku, osiągając poziom równy co najmniej [0,5–5] %, przy czym szacuje się, że od dnia 31 grudnia 2015 r. jej maksymalna wartość będzie wynosić [100–200] mln EUR. Jeżeli wspomniane kryteria nie zostaną spełnione, ING zobowiązuje się do podjęcia następujących działań:

przeniesienia relacji z klientami indywidualnymi poprzez przeniesienie portfela klientów kredytów konsumenckich ING Bank Netherlands (będącego portfelem należącym do ING Bank) do NN Bank (wielkość uzależniona od konieczności osiągnięcia wspomnianego powyżej udziału w rynku; selekcja portfela ING z uwzględnieniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania oraz strat z tytułu niewykonania zobowiązania zgodnie ze scenariuszem działania);

przeniesienia własności przedmiotowych kredytów konsumenckich bez żadnej dodatkowej opłaty ze strony klientów lub ze strony NN Bank.

- ING zobowiązuje się, że do dnia 31 grudnia 2015 r. lub po zbyciu ponad 50 % ING Insurance/IM Europe lub, w zależności od sytuacji, NN Bank, minimalny, docelowy poziomu Tier I NN Bank wyniesie 12 %, tj. znacznie powyżej minimalnego wymogu regulacyjnego;
- ING zobowiązuje się do włączenia do oferty NN Bank instrumentu płatności w formie karty kredytowej pod marką NN, której koszt dla konsumenta nie będzie wyższy niż koszt karty debetowej. W odniesieniu do posiadaczy karty kredytowej oznaczonej marką NN ING zapewni bezpłatny dostęp do swoich bankomatów przez okres trzech lat od wprowadzenia wspomnianej karty kredytowej i najpóźniej do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- ING wyśle reklamowe ulotki marketingowe dotyczące NN Bank do swoich 350 000 klientów zgodnie z niderlandzkim prawem o ochronie prywatności. ING będzie mogło wyjaśnić swoim klientom, że wspomniane ulotki reklamowe wysyłane są w celu zapewnienia przez ING zgodności z zasadami pomocy państwa w UE;

⁽¹⁾ W okresie przejściowym, do momentu wprowadzenia w życie scenariusza Van Gogh, zobowiązanie dotyczące produkcji kredytów hipotecznych będzie realizować obecny Westland Utrecht Bank. W tym okresie Westland Utrecht Bank będzie przedstawiał podmiotowi nadzorującemu sprawozdania na temat wywiązywania się z tych zobowiązań. Nowo wyprodukowane kredyty hipoteczne (w tym prolongaty) oraz depozyty klientów wyprodukowane we wspomnianym okresie przejściowym zostaną przeniesione do nowego NN Bank z chwilą jego ustanowienia lub przed jego ustanowieniem.

⁽²⁾ W tym w jednostkach zależnych ING Bank.

⁽³⁾ Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD) i strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD).

⁽⁴⁾ W okresie przejściowym aż do ustanowienia scenariusza Van Gogh Westland Utrecht Bank/NN Bank bezzwłocznie rozpoczyna zwiększanie zdolności w zakresie produkcji finansów konsumenckich. W odniesieniu do wspomnianego okresu przejściowego ING zobowiązuje się do utrzymania proporcjonalnej produkcji rynkowej od dnia wdrożenia scenariusza Van Gogh do dnia 31 grudnia 2013 r. Jakikolwiek deficyt w produkcji w danym roku zostanie wyrównany w kolejnych latach w celu zrealizowania prognoz scenariusza działalności.

- ING Bank określi wartość graniczną swojej nowej produkcji kredytów hipotecznych. ING zobowiązuje się dopilnować, aby roczna produkcja kredytów hipotecznych ING Bank (z wyłączeniem prolongat) nie przekroczyła poziomu [2–4]-krotności nowej produkcji NN Bank. Kwartalnie nowa produkcja ING nie może przekroczyć poziomu [2,5–5]-krotności nowej produkcji NN Bank w tym samym kwartale ani poziomu [2,25–4,5]-krotności nowej produkcji NN Bank w skali półroczna. Jeżeli poziom nowej produkcji NN Bank przekroczy poziom [2–8] mld EUR w skali roku, ING Bank nie obowiązują żadne ograniczenia w zakresie nowej produkcji, tj. jeżeli w ciągu jednego semestru (pół roku) nowa produkcja NN Bank przekroczy poziom [1–4] mld EUR, ING nie będzie ograniczone pod względem wielkości nowej produkcji w kolejnym semestrze;

co miesiąc NN Bank musi bez zbędnej zwłoki dostarczać ING dane i prognozy dotyczące nowej produkcji (nowe wnioski, zaakceptowane wnioski). Zgodność z wartością graniczną zostanie zmierzona na podstawie danych liczbowych dotyczących produkcji publikowanych w Katastrze;

wspomniane powyżej ograniczenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. W okresie przejściowym do momentu wprowadzenia w życie scenariusza Van Gogh ING zobowiązuje się do zapewnienia nowej produkcji nieprzekraczającej poziomu (z wyłączeniem prolongat) [2–4] razy większego niż kwota [1,5–6] mld EUR (tj. [3–24] mld EUR) w skali roku. Co kwartał będą przedstawiane sprawozdania dotyczące postępów;

- Bilans NN Bank musi wskazywać na samodzielne finansowanie. Profil finansowania NN Bank będzie zgodny z prognozami bilansu proponowanymi w scenariuszu działalności. Oznacza to, że ING nie zwiększy bezwzględnych kwot finansowania NN Bank poza poziom kwot określonych w planie operacyjnym na każdy rok, a maksymalna kwota finansowania zapewniona przez ING w 2015 r. wyniesie 2,7 mld EUR.

Finansowanie zapewnione przez ING na koniec 2015 r. w maksymalnej kwocie 2,7 mld EUR musi mieć formę notowanych papierów wartościowych, przy czym ING może nabywać po cenach rynkowych niezabezpieczone lub zabezpieczone papiery dłużne, takie jak obligacje zabezpieczone czy papiery wartościowe zabezpieczone splatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych. Papiery dłużne mogą również nabywać inwestorzy inni niż ING. Okres zapadalności wszystkich papierów dłużnych w momencie emisji musi wynosić co najmniej pięć lat, przy czym okres zapadalności 66 % z nich musi wynosić co najmniej siedem lat, a 33 % z nich co najmniej dziesięć lat. Ceny wolnorynkowe zostaną ustalone w drodze wyceny samego papieru wartościowego lub, jeżeli ING jest jedynym nabywcą papieru wartościowego, na podstawie cen na rynku wtórnym stosowanych przez porównywalnych partnerów zaproponowanych przez podmiot nadzorujący.

W pierwszym roku NN Bank otrzyma co najmniej 75 % przyznanej kwoty finansowania (depozyty łącznie i finansowanie hurtowe)⁽¹⁾, w drugim roku 80 %, a w trzecim roku 85 % (przy maksymalnej kwocie finansowania hurtowego równej [1–4] mld EUR) w porównaniu z prognozami scenariusza podstawowego.

Jeżeli z powodu istotnych zmian otoczenia regulacyjnego lub okoliczności rynkowych poziom faktycznego finansowania jest niższy niż podane zakresy, w wyniku czego prognozy bilansu należy uaktualnić, ING zgłosi taki fakt podmiotowi nadzorującemu i Komisji. Podmiot nadzorujący w porozumieniu z Komisją zaproponuje środki, jakie należy podjąć w celu zabezpieczenia rentowności NN Bank, aby została ona zatwierdzona przez Komisję.

Co roku poziom finansowania ING będzie poddawany przeglądowi, począwszy od uruchomienia NN Bank (scenariusza Van Gogh) do dnia 31 grudnia 2015 r.

Jeżeli prognozy finansowania przedstawione w scenariuszu działania nie zostaną zrealizowane do końca każdego roku, ING podejmie następujące środki naprawcze:

- po pierwszym roku ING wyśle ulotki marketingowe dotyczące NN Bank do dodatkowych 50 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % oraz do kolejnych 100 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 75 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla pierwszego roku. Po drugim roku ING wyśle ulotki marketingowe dotyczące NN Bank do kolejnych 100 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 85 % oraz do kolejnych 150 000 klientów ING, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % prognozy w scenariuszu podstawowym dla drugiego roku. Wspomniane ulotki zostaną przesłane zgodnie z niderlandzkim prawem ochrony prywatności. ING będzie mogło wyjaśnić swoim klientom, że przesłanie wspomnianych informacji jest niezbędne w celu zapewnienia przez ING zgodności z zasadami pomocy państwa;

⁽¹⁾ Z wyłączeniem finansowania przez ING (lub którąkolwiek z jego bezpośrednich lub pośrednich jednostek zależnych).

- po pierwszym roku ING zapewni NN Bank dodatkowy budżet marketingowy w kwocie 1 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 %, oraz w kwocie 2 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 75 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla pierwszego roku. Po drugim roku ING zapewni NN Bank dodatkowy budżet marketingowy w kwocie 2 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 85 %, oraz w kwocie 4 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % prognozy w scenariuszu podstawowym dla drugiego roku. Po trzecim roku ING zapewni NN Bank dodatkowy budżet marketingowy w kwocie 5 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 85 % oraz w kwocie 6 mln EUR, jeżeli poziom faktycznego finansowania będzie niższy niż 80 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym dla trzeciego roku. NN Bank wykorzysta wspomniane budżety marketingowe na potrzeby marketingu sprzedaży bezpośredniej (głównie promocyjne zachęty [...] i [...] oraz w mniejszym stopniu inne metody marketingowe itd. Jeżeli środki nie składają się głównie z promocyjnych zachęt [...] lub [...], muszą zostać zatwierdzone przez podmiot nadzorujący i mogą zostać odrzucone przez Komisję).

Jeżeli poziom faktycznego finansowania z 2015 r. będzie niższy niż 85 % poziomu określonego w prognozie w scenariuszu podstawowym na rok 2015, poza wymienionymi powyżej ING podejmie dodatkowe następujące działania naprawcze:

- wydłuży o dwa lata swobodny dostęp do bankomatów ING dla posiadaczy kart kredytowych oznakowanych marką NN (tj. do dnia 31 grudnia 2017 r.);
 - Komisja oceni zobowiązania po zbyciu ponad 50 % ING Insurance/IM Europe lub, w zależności od sytuacji, NN Bank, lub do dnia 31 grudnia 2015 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Zobowiązania wygasną w dniu zbycia ponad 50 % ING Insurance/IM Europe lub, w zależności od sytuacji, NN Bank, o ile nie zostanie ustalone inaczej;
 - NN Bank zostanie utworzony pod nadzorem obecnie wyznaczonego podmiotu nadzorującego. ING oddzieli NN Bank aż do zbycia ponad 50 % ING Insurance/IM Europe, a proces ten będzie monitorował podmiotu nadzorujący. Główną zasadą planu w celu oddzielenia NN Bank będzie umożliwienie NN Bank i NN Insurance odpowiedniego wdrażania zintegrowanej strategii handlowej między produktami i usługami w zakresie ubezpieczeń detalicznych i bankowości detalicznej;
 - ponadto ING zaniecha na okres przejściowy w wymiarze maksymalnie 12 miesięcy po zbyciu NN Bank (tj. zbyciu ponad 50 % ING Insurance/IM Europe i NN Bank) działań polegających na aktywnym zdobywaniu klientów NN Bank na produkty, które NN Bank dostarcza tym klientom w dniu przyjęcia decyzji Komisji;
- f) koszty wszystkich podmiotów nadzorujących wyznaczonych w trakcie procesu restrukturyzacji pokryje ING;
- g) w odniesieniu do przywracania rentowności Niderlandy zobowiązują się do przestrzegania przez ING następujących wymogów:
- ING nadal będzie orientował swoje fundusze pochodzące z innych źródeł niż depozyty na finansowanie bardziej długoterminowe poprzez emisję większej liczby instrumentów dłużnych o terminie zapadalności przekraczającym jeden rok. Oznacza to, że względny udział zaległego finansowania długoterminowego (o terminie zapadalności przekraczającym jeden rok) w części bilansu ING dotyczącej źródeł innych niż depozyty nadal będzie się zwiększał. Powodzenie tej strategii zależy od powrotu rynków do mniej skrajnych warunków;
 - ING zobowiązuje się do wyeliminowania podwójnej dźwigni finansowej. W tym celu, po dokonaniu zbycia działalności ubezpieczeniowej, dochody ze zbycia zostaną przeznaczone na ograniczenie podwójnej dźwigni finansowej – w zakresie, w jakim dochody nie są konieczne do utrzymania dźwigni finansowej pozostałej działalności ubezpieczeniowej na dopuszczalnym poziomie – co ostatecznie spowoduje pełną eliminację podwójnej dźwigni finansowej. Niezależnie od tego i w zakresie, w jakim uzyskiwana nadwyżka kapitału przekracza poziom konieczny do zapewnienia zgodności z Bazyleą III i Wypłacalnością II, dywidendy wypłacane spółce dominującej w grupie mogą stanowić dodatkowe źródło, które może pomóc w przyspieszeniu eliminacji podwójnej dźwigni finansowej;
- h) w odniesieniu do odroczenia wypłat kuponu i wykupu papierów wartościowych na kapitał Tier I i Tier II Niderlandy zobowiązują się, że ING zastosuje się do następujących zasad:
- ING nie będzie zobowiązany do odroczenia wypłat kuponu z tytułu instrumentów hybrydowych

Władze niderlandzkie rozumieją, że Komisja jest przeciwna temu, aby odbiorcy pomocy państwa wynagradzali własne fundusze (kapitał własny oraz dług podporządkowany), gdy ich działalność nie generuje wystarczających zysków⁽¹⁾, oraz że w tym kontekście Komisja jest z zasady przeciwna wykupowi instrumentów kapitałowych w Tier II i instrumentów hybrydowych w Tier I. Wykup lub odkup instrumentów kapitałowych Tier II i instrumentów hybrydowych Tier I będzie w przyszłości zgłaszany w trybie indywidualnym Komisji do zatwierdzenia, przez krótszy z następujących okresów: do dnia 18 listopada 2014 r. lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał Tier I na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego Tier I oraz premii z tytułu wyjścia).

Niezależnie od wspomnianego powyżej ograniczenia, ING będzie mógł wykupić instrument hybrydowy ING Verzekeringen NV o wartości 1,25 mld EUR (ISIN XS0130855108), posiadający mechanizm uruchamiający zmianę kontroli, w którym to przypadku ING Verzekeringen NV nie wykonałby swojego zobowiązania. Wykup przedmiotowego instrumentu jest warunkiem wstępnym wymaganej restrukturyzacji, umożliwiającej samodzielną działalność ubezpieczeniową. Klauzulę dotyczącą zmiany kontroli można wdrożyć po zbyciu Insurance Asia.

- i) Niderlandy zobowiązują się, że ING zaniecha masowej działalności marketingowej odwołującej się do środka dokapitalizowania jako przewagi konkurencyjnej;
- j) Niderlandy zobowiązują się, że ING utrzyma ograniczenia w zakresie zasad wynagrodzeń i działalności marketingowej zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem na mocy umów o papierach wartościowych na kapitał podstawowy Tier I oraz instrumencie wsparcia w odniesieniu do aktywów niepieniężnych;
- k) ING i Niderlandy zobowiązują się, że sprawozdanie na temat postępów w realizacji planu restrukturyzacji będzie przedkładane Komisji co sześć miesięcy począwszy od dnia 31 grudnia 2013 r. i każdego roku do 2018 r. lub do czasu pełnego zbycia działalności ING Insurance;
- l) jeżeli ING nie wywiąże się z zobowiązania do zbycia lub z jakichkolwiek zobowiązań na 2015 r. dotyczących NN Bank, państwo niderlandzkie ponownie zgłosi środek dokapitalizowania Komisji;
- m) pełne i właściwe wdrożenie wszystkich zobowiązań określonych w niniejszym załączniku będzie stale i dokładnie monitorowane przez posiadający odpowiednie kwalifikacje i działający niezależnie od ING podmiot nadzorujący do dnia 31 grudnia 2015 r. Przedsiębiorstwo, któremu obecnie powierza się wspomniane zadanie będzie kontynuowało monitorowanie wywiązywania się z zobowiązań dotyczących scenariusza Van Gogh i wszystkich innych zobowiązań wymienionych w niniejszym załączniku, z wyjątkiem monitorowania przestrzegania zakazu przywództwa cenowego. Zakaz przywództwa cenowego będzie monitorował nowy podmiot - tj. podmiot nadzorujący PLB. Przegląd prac prowadzonych przez obydwie podmioty nadzorujące zostanie przeprowadzony z udziałem Komisji po sześciu miesiącach, a następnie będzie się odbywał w sposób ciągły. Ustalenia dotyczące wyznaczenia podmiotu nadzorującego przestrzeganie zakazu przywództwa cenowego oraz zakresu jego obowiązków zawarto w osobnej umowie;
- n) Niderlandy zobowiązują się, że pełna restrukturyzacja ING zakończy się przed dniem 31 grudnia 2015 r., o ile nie określono inaczej, np. wraz ze zbyciem pozostałych udziałów (tj. udziałów poniżej 50 %) w działalności ING Insurance/IM.

⁽¹⁾ Zob. pkt 26 komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regulami pomocy państwa (komunikat w sprawie restrukturyzacji).

ZAŁĄCZNIK II

ZASADY STOSOWANE W ODNIESIENIU DO LIKWIDOWANYCH JEDNOSTEK W SEKTORZE UBEZPIECZEŃ

Zasady mające zastosowanie w czasie posiadania przez Grupę ING pełnej kontroli nad działalnością.

Problemy w zakresie konkurencji:

- i) brak nowej produkcji, brak oceny ryzyka nowych polis zawieranych z obecnymi lub nowymi klientami (brak zobowiązań umownych lub celów zarządzania aktywami i zobowiązaniami);
- ii) badanie możliwości rozwiązania obowiązujących polis za zgodą klientów;
- iii) brak poprawy warunków handlowych w zakresie obowiązujących polis;
- iv) w przypadku możliwości dostosowania warunków handlowych przez ubezpieczyciela, warunki handlowe należy ustalić na możliwie najmniej korzystnym poziomie.

Problemy w zakresie rentowności:

- i) okresowe badanie możliwości sprzedaży pozostałych aktywów i zobowiązań w całości lub w częściach (coroczne wezwania do przeprowadzania badania rynku podlegające zgłoszeniu podmiotowi nadzorującemu; w pełni udokumentowane badanie rynku przeprowadzane co dwa lata);
 - ii) zabezpieczenie rentownej działalności przed ewentualnym wpływem poprzez oddzielenie rachunków oraz jasny sposób przyznawania kosztów pomiędzy bank rentowny i upadającą działalność;
 - iii) ostrożne oszacowanie przyszłych potrzeb kapitałowych upadającej działalności oraz przydział wymaganego kapitału w formie rezerw lub innej;
 - iv) ostrożne zarządzanie aktywami powiązаныmi z zobowiązaniami (wytyczne dotyczące reinwestycji podlegające udokumentowaniu);
 - v) ostrożna polityka w zakresie zabezpieczeń z docelową efektywnością zabezpieczenia w zakresie 80–120 % ogólnego celu dotyczącego zabezpieczenia z zastrzeżeniem istotności;
 - vi) okresowe badanie możliwości częściowej lub pełnej reasekuracji (podlegające udokumentowaniu);
 - vii) zapewnienie spójności powyższych działań z obowiązującymi, lokalnymi wymogami regulacyjnymi i celami.
-